

KUOPIO

Kuopio 2035 nykytilakuvaus

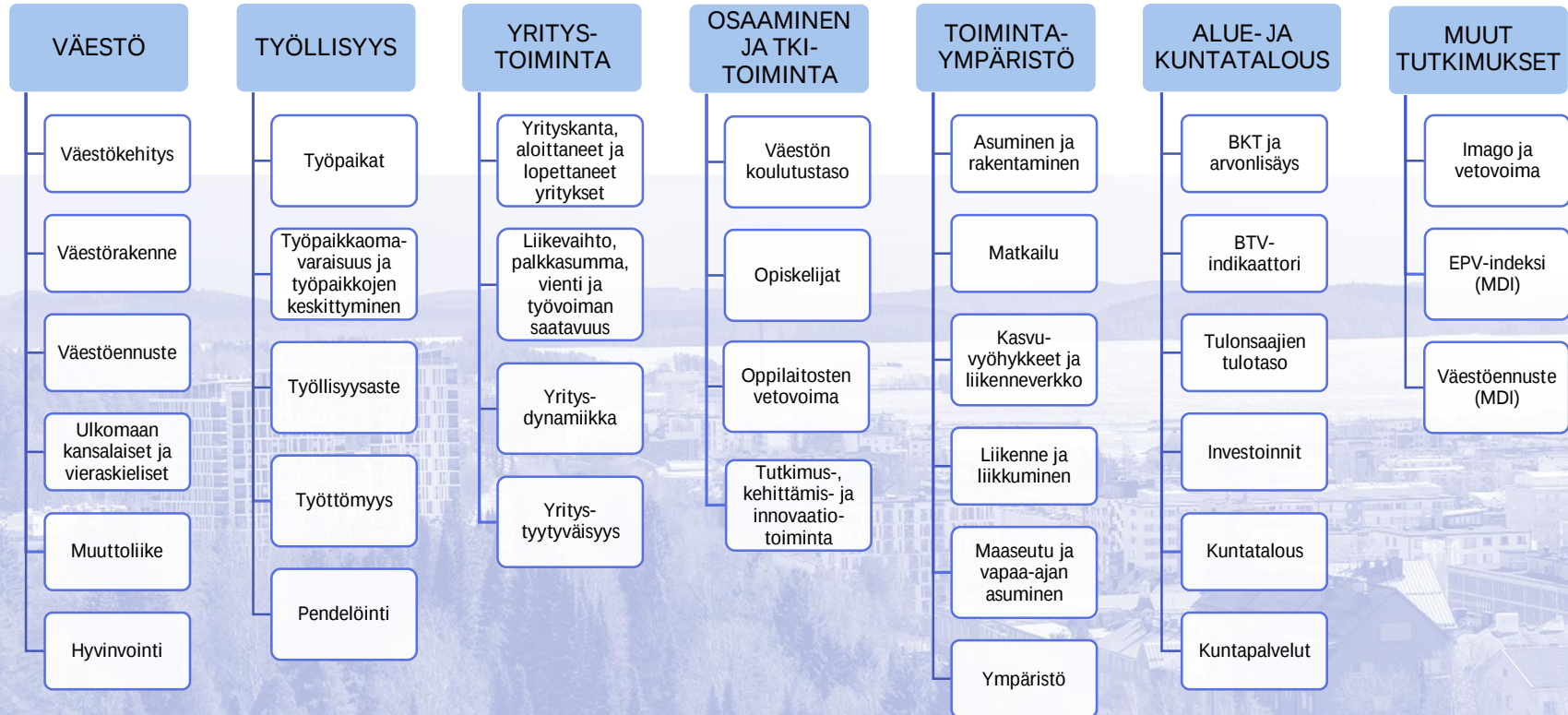
TILASTOTARKASTELU
Huhtikuu 2024

Taustaksi

- Tilastotarkastelu on tehty tausta-aineistoksi Kuopion kaupungin vuoteen 2035 ulottuvan strategian valmistelua varten.
- Tilastotarkastelu sisältää keskeisten ulkoisen elinvoiman sekä kaupungin sisäistä toimintaa kuvaavien osa-alueiden tarkastelun . Kuopion kaupungin vertailutietoina on käytetty tilastojen saatavuudesta riippuen joko vertailukaupunkien, -seutujen tai -maakuntien tietoja.
- Tarkastelujakso aineistoissa on ensisijaisesti noin 10-13 vuotta. Joissakin aineistoissa tarkastelujakso on sitäkin pidempi kehityksen/muutoksen havaitsemiseksi.
- Tarkastelun kunkin osa-alueen otsikkosivulla on esitetty muutamia keskeisiä nostoja tilastoista ja kehityksestä sekä joitakin haasteita ja huomioitavia asioita strategian valmistelussa.

Tilastotarkastelun osa-alueet

Väestö

Väestön ja 15-64-vuotiaan työikäisen väestön määrä on kasvanut Kuopiossa koko 2000-luvun ajan, mutta erityisesti vuodesta 2012 lähtien, kun kuntien välinen nettomuutto nousi merkittävästi. Tilastokeskuksen uuden, vuonna 2024 tehdyn väestöennusteen mukaan työikäisen väestön määrä Kuopiossa kasvaa nykyisestä 79 859 henkilöstä noin 93 000 henkilöön vuoteen 2045 mennessä ja koko väestön määrä nykyisestä 125 666 henkilöstä noin 145 000 henkilöön. Työikäisen väestön määrän suhteellisen kasvun (16,8 %) ennustetaan olevan Kuopiossa jopa kuudenneksi suurinta koko maassa Espoon, Vantaan, Tampereen, Helsingin ja Turun jälkeen. Koko väestön määrän ennustetaan kasvavan Kuopiossa vuoteen 2045 mennessä noin 145 000 henkilöön. Tilastokeskuksen uusi ennuste on Kuopiolle aiempaa, vuonna 2021 tehtyä ennustetta ja jopa Kuopion omaa väestöennustetta huomattavasti suosiollisempi. Kuopion oman, vuoteen 2040 ulottuvan väestöennusteen mukaan Kuopiossa on vuonna 2040 noin 137 000 asukasta, kun tilastokeskuksen ennusteen mukaan asukkaita tulisi olemaan noin 142 000.

Muuttovoittoa Kuopio saa erityisesti opiskelukaupunkien 15-24-vuotiaista muiden suurimpien opiskelukaupunkien tavoin. Kuopio saa muuttovoittoa erityisesti itäisen Suomen kunnista ja poismuutto suuntautuu ensisijaisesti Etelä- ja Länsi-Suomen suuriin kaupunkeihin.

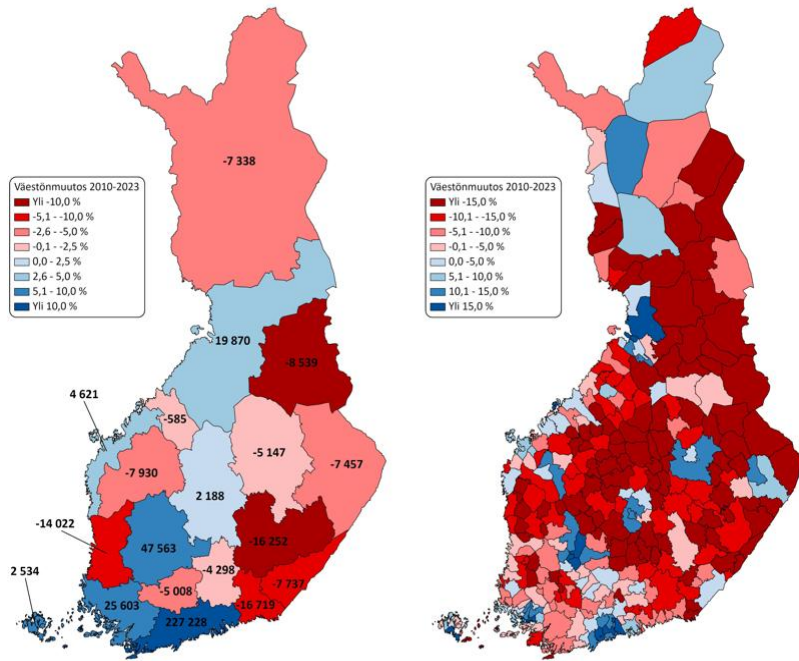
Maahanmuutto on kasvanut Kuopiossa koko 2000-luvun, mutta selvästi eteläisen Suomen vertailukaupunkeja ja koko maan keskimääräistä kasvua hitaammin. Maahanmuutto on vuosina 2010-2021 selittänyt keskimäärin noin kolmanneksen, vuonna 2022 yli puolet ja vuonna 2023 jo kaksikolmasosa Kuopion väestön kasvusta. Maahanmuutossa merkittävimmän ikäryhmän ovat muodostaneet työikäiset 25-64-vuotiaat. Vuodesta 2020 alkaen myös 15 – 24-vuotiaiden, opiskelussa olevien maahanmuuttajien määrä on alkanut kasvaa.

Luonnollinen väestönkasvu on ollut Kuopiossa negatiivinen vuodesta 2017 lähtien. Syntyvyys on ollut 2000-luvulla Kuopiossa keskimäärin noin 1 130 lasta / vuosi ja vaihdellen 954 ja 1 274 syntyneen lapsen välillä. Viimeisinä kahtena vuotena syntyvyys on jäänyt alle 1 000 lapseen. Vuonna 2023 Suomessa oli vain 31 kuntaa, joissa syntyvyys ylitti kuolleisuuden, suurimmista kaupungeista vain Espoossa, Vantaalla, Oulussa ja Helsingissä. Matalan syntyvyyden seuraukset ikärakenteelle tulevat nykyisellään väestökehitykselläkin eteen viimeistään 2050-2060-luvulla. Nuorten ikäluokkien pieneneminen ja väestön ikääntyminen tulevat hidastamaan myös kaupungistumiskehitystä.

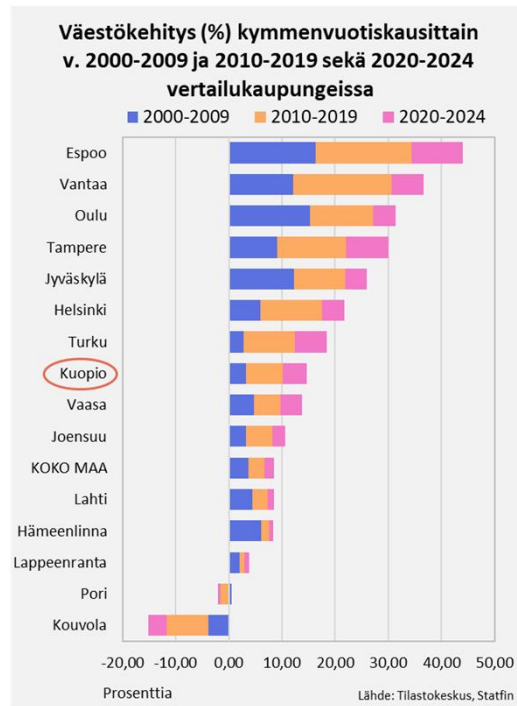

Väestö

Väestökehitys Suomessa ja vertailukaupungeissa

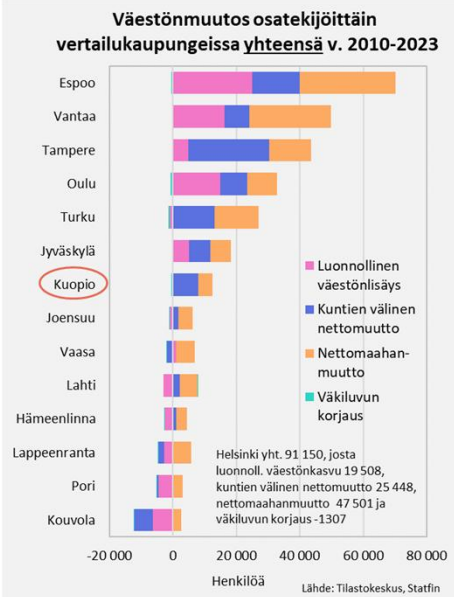
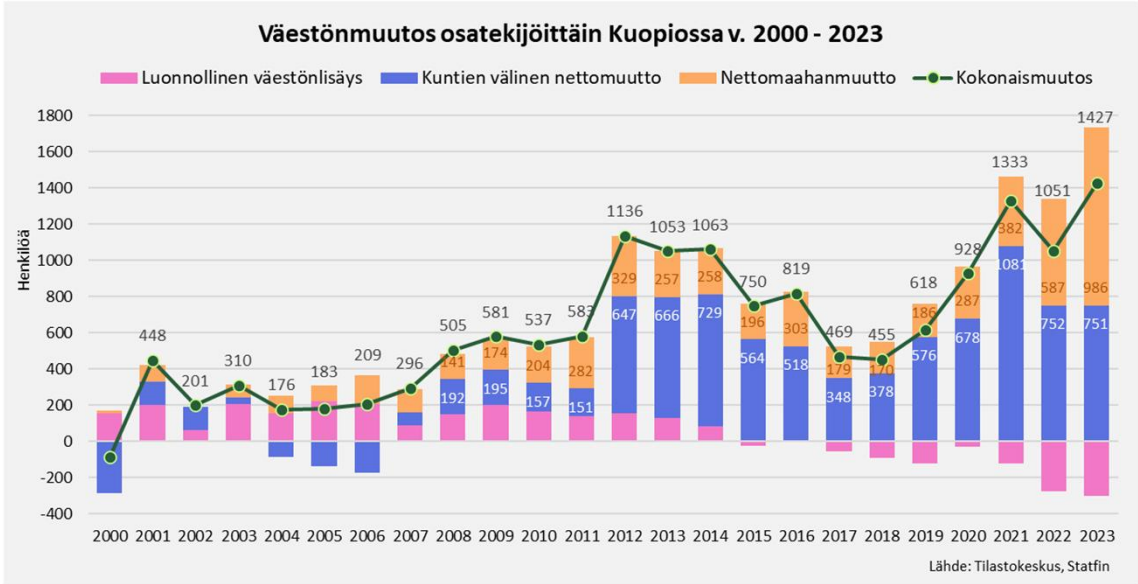

Lähde: MDI & FCG (2025). Alueelliset elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaerot Manner-Suomen kunnissa.

Väestö

Väestönmuutos osatekijöittäin

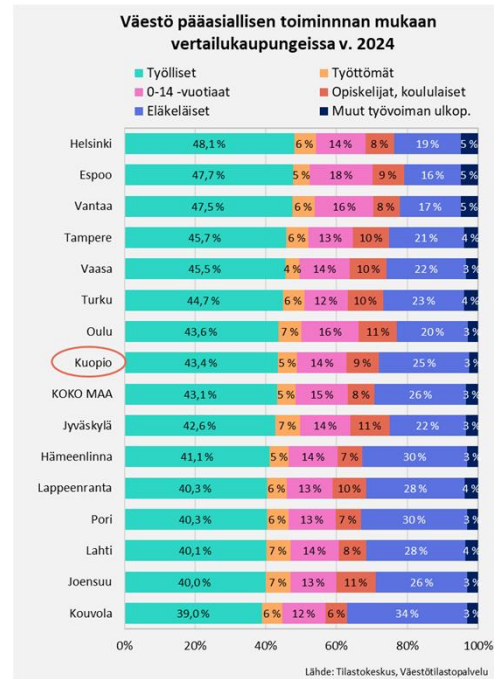
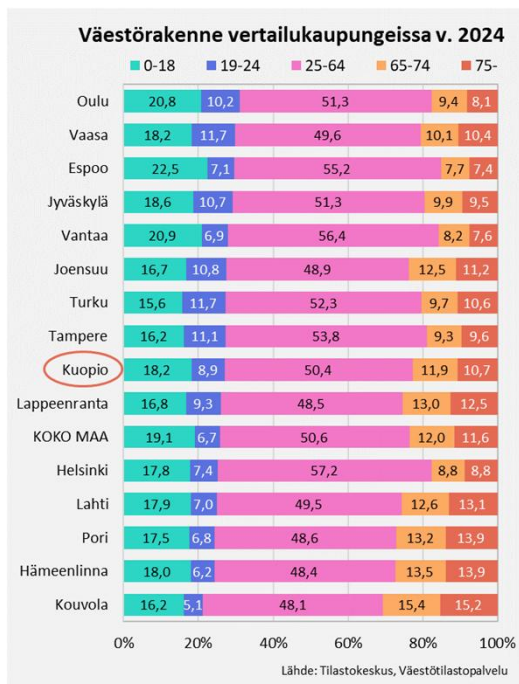
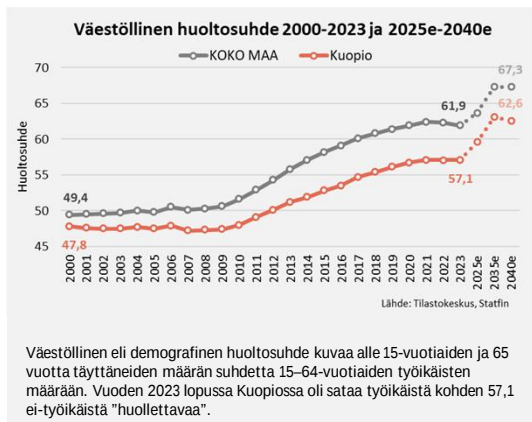
Väestönmuutos osatekijöittäin vertailukaupungeissa yhteensä vuosina 2010 - 2023					
	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahanmuutto	Väkiluvun korjaus	Kokonaismuutos
Helsinki	19 508	25 448	47 501	-1 307	91 150
Espoo	24 965	14 990	30 131	-392	69 694
Vantaa	16 257	7 888	25 752	-90	49 807
Tampere	4 815	25 582	13 213	-67	43 543
Oulu	15 048	8 356	9 394	-693	32 105
Turku	-1 017	13 200	13 834	-241	25 776
Jyväskylä	5 144	6 696	6 392	-109	18 123
Kuopio	-331	7 996	4 606	-49	12 222
Joensuu	-869	1 857	4 482	-112	5 358
Vaasa	1 035	-1 761	5 895	-128	5 041
Lahti	-2 958	2 164	5 555	13	4 774
Hämeenlinna	-2 443	1 049	3 331	-73	1 864
Lappeenranta	-2 780	-1 815	5 833	-64	1 174
Pori	-4 508	-343	3 175	-62	-1 738
Kouvola	-6 281	-5 693	2 731	-51	-9 294

Lähde: Tilastokeskus, Statfin

Väestö

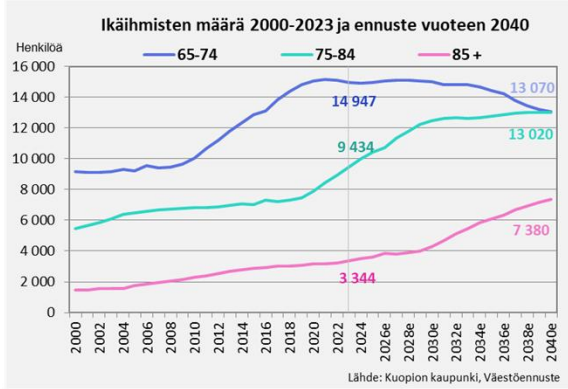
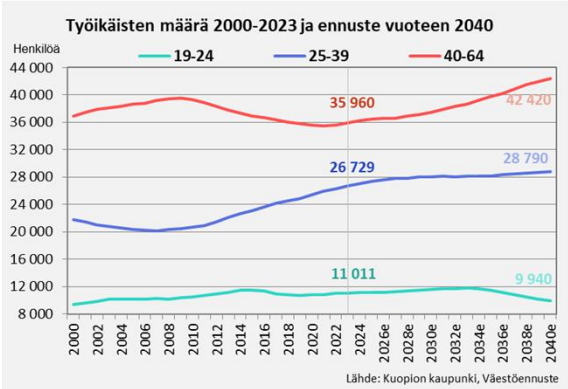
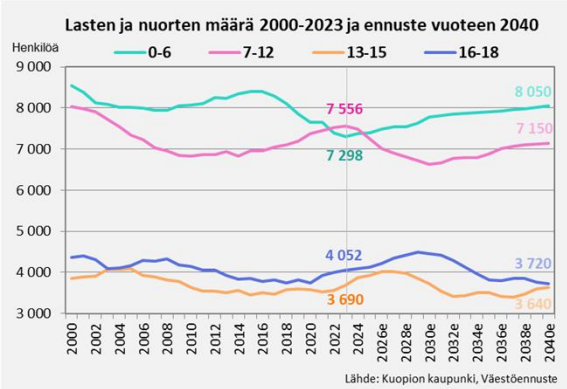
Väestörakenne ja väestön pääasiallinen toiminta

*"65+ -vuotiaita kuopiolaisia
on 22,6 % (v. 2024)"*

Väestö

Väestöennuste Kuopiossa

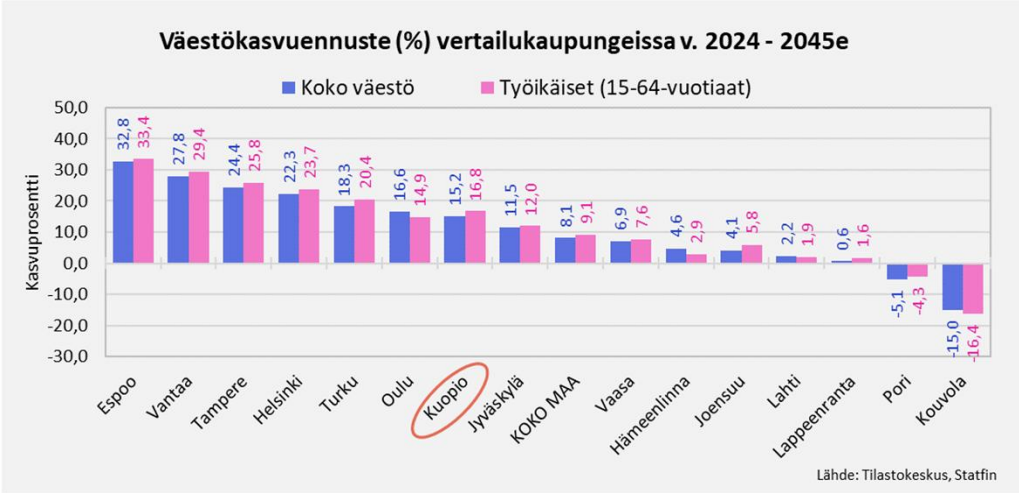

Ikä (ryhmät)	2010	2015	2020	2024	2025	2030	2035	2040
0-6	8 067	8 394	7 656	7 392	7 380	7 770	7 900	8 050
07-12	6 823	6 951	7 370	7 482	7 250	6 640	6 880	7 150
13-15	3 638	3 442	3 573	3 858	3 930	3 720	3 520	3 640
16-18	4 141	3 851	3 751	4 083	4 140	4 460	3 820	3 720
19-24	10 516	11 427	10 760	11 158	11 150	11 590	11 470	9 940
25-39	20 681	23 126	25 386	27 030	27 310	28 070	28 160	28 790
40-64	39 299	36 953	35 612	36 305	36 410	37 440	39 750	42 420
65-74	10 059	12 889	15 051	14 892	14 990	15 000	14 440	13 070
75-84	6 805	7 029	7 894	9 968	10 410	12 480	12 750	13 020
85+	2 307	2 859	3 157	3 500	3 590	4 320	6 100	7 380
Ikäluokat yhteensä	112 336	116 921	120 210	125 668	126 550	131 500	134 780	137 200

Suuralue nrot	2015	2020	2023	2025	2030	2035
1 KESKUSTA JA SEN LÄHIALUEET	21 616	22 418	23 996	24 890	27 200	28 730
2 ETELÄINEN KAUPUNKIALUE	21 440	24 848	25 967	26 720	26 980	26 840
3 KOILLINEN ALUE	18 204	18 217	18 149	18 270	18 690	19 500
4 LÄNTINEN PUIJO	11 455	11 816	12 384	12 460	12 580	12 870
5 NEULAMÄKI-SÄRKINIEMI-JYNKKÄ	13 980	13 415	13 691	14 340	16 370	17 650
6 MUUT KAUPUNKIALUEET	1 328	1 920	2 847	3 130	3 510	3 580
8 MAASEUTUALUEET JA -TAAJAMAT	27 866	26 519	25 603	25 410	24 760	24 230
8 TUNTEMATON	1 032	1 057	1 384	1 380	1 380	1 380
Yhteensä	116 921	120 210	124 021	126 600	131 460	134 780

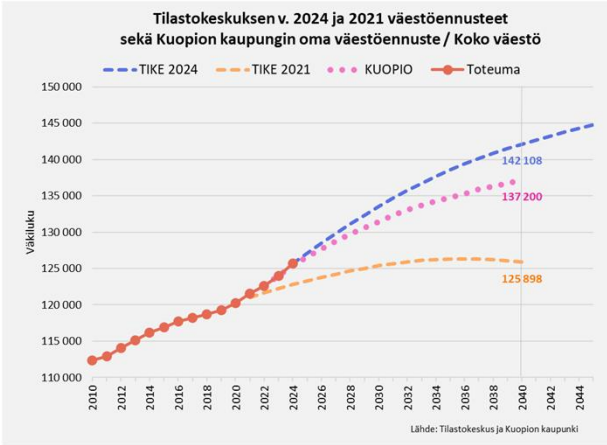
Väestö

Väestökehitys ja –ennuste vertailukaupungeissa sekä Kuopion väestöennusteiden vertailua

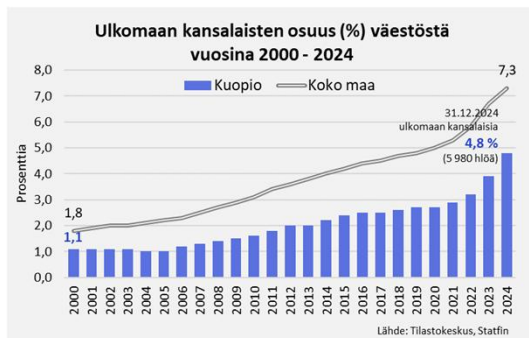
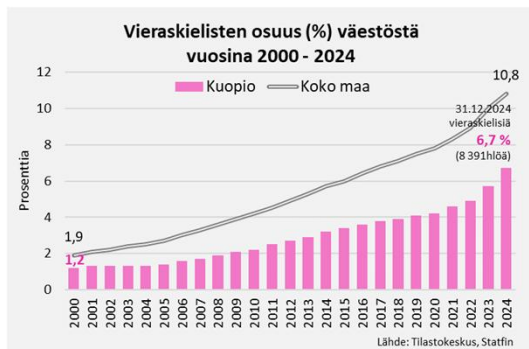
TILASTOKESKUKSEN VÄESTÖENNUSTE 2024						
	Koko väestö			Työikäiset (15-64-vuotiaat)		
	2024	2045e	Muutos%	2024	2045e	Muutos%
Espoo	320 931	426 115	32,8	216 094	288 283	33,4
Vantaa	251 269	321 240	27,8	170 814	221 105	29,4
Tampere	260 180	323 629	24,4	178 691	224 723	25,8
Helsinki	684 018	836 250	22,3	467 768	578 720	23,7
Turku	206 073	243 698	18,3	139 257	167 664	20,4
Oulu	216 152	252 023	16,6	144 440	165 962	14,9
Kuopio	125 666	144 769	15,2	79 859	93 261	16,8
Jyväskylä	149 194	166 299	11,5	99 440	111 334	12,0
KOKO MAA	5 635 971	6 090 802	8,1	3 486 867	3 804 635	9,1
Vaasa	70 361	75 229	6,9	46 206	49 731	7,6
Hämeenlinna	68 433	71 552	4,6	40 434	41 598	2,9
Joensuu	78 741	81 997	4,1	50 207	53 121	5,8
Lahti	121 337	123 985	2,2	74 010	75 419	1,9
Lappeenranta	73 327	73 784	0,6	45 408	46 152	1,6
Pori	83 305	79 083	-5,1	49 783	47 660	-4,3
Kouvola	78 386	66 654	-15,0	44 918	37 568	-16,4

Lähde: Tilastokeskus, Statfin

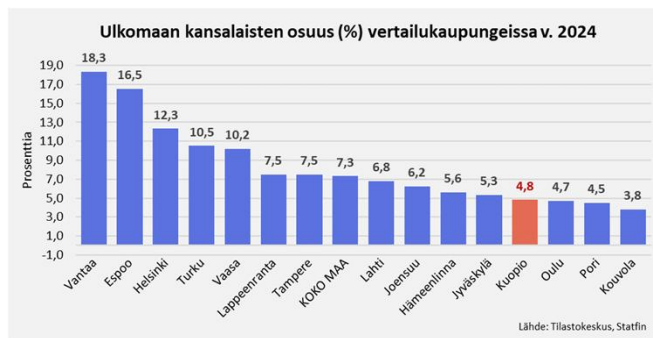
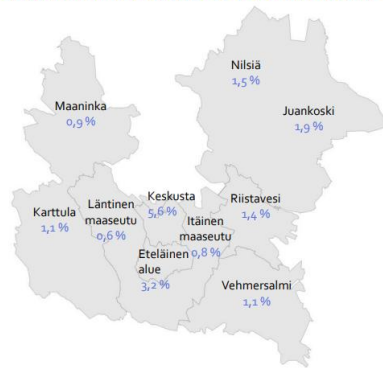

Väestö

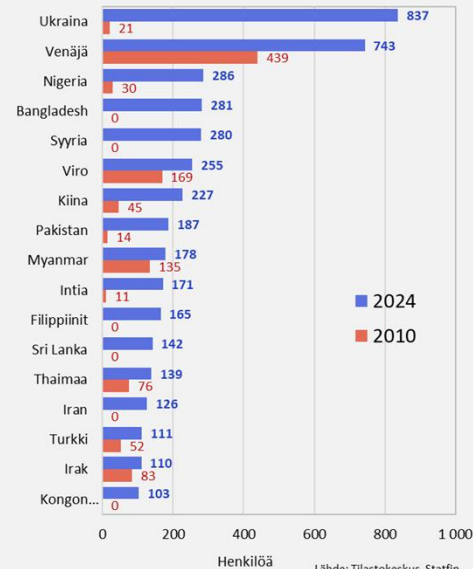
Ulkomaan kansalaiset ja vieraskieliset

Ulkomaan kansalaiset suuralueittain 2024

Suurimmat kansalaisuusryhmät Kuopiossa v. 2024 ja samat ryhmät v. 2010

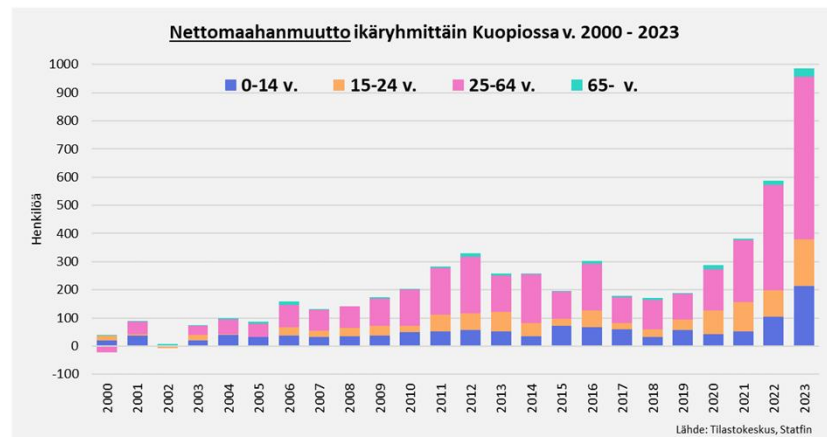
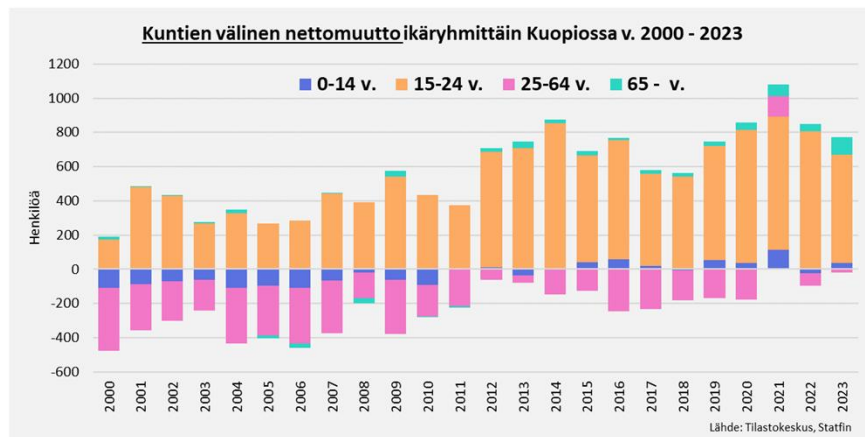
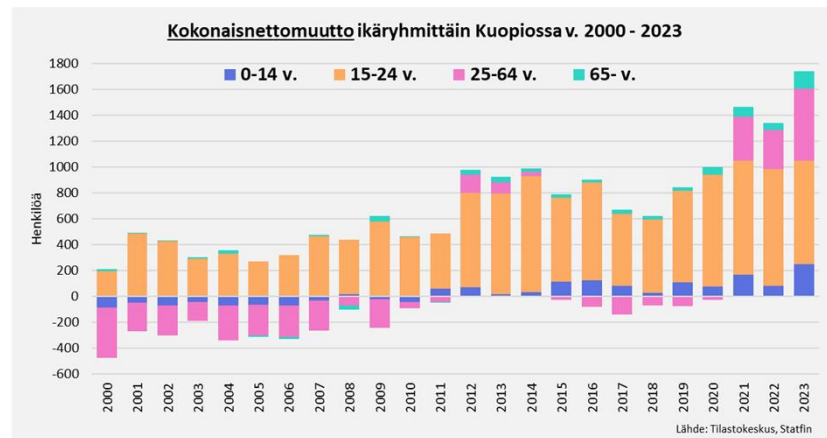

Lisätietoa:

[Kuopion ulkomaalaiset ja vieraskieliset 2024 -tilastotiedote](#)

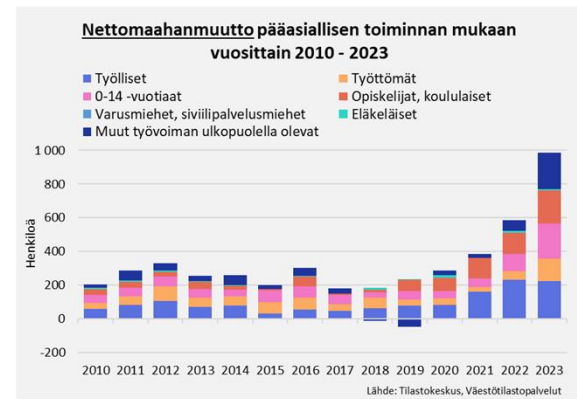
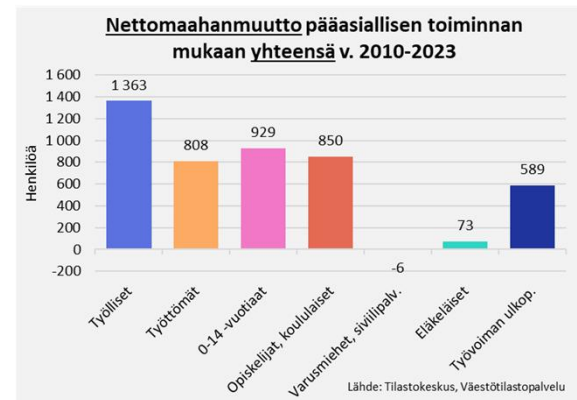
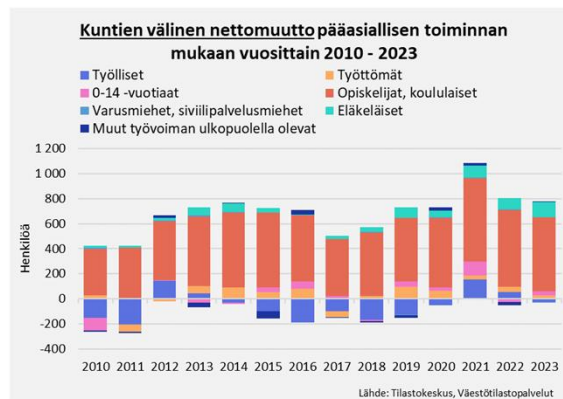
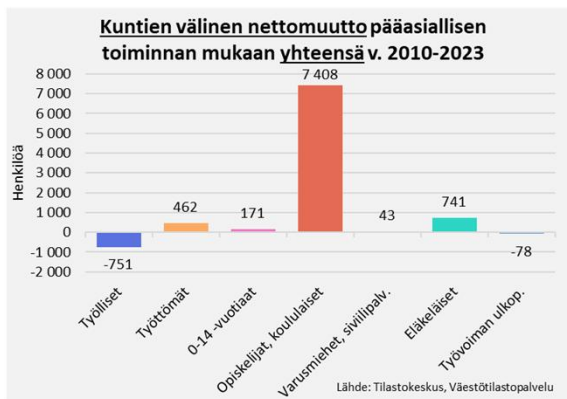
Väestö

Muuttoliike ikäryhmittäin

Väestö

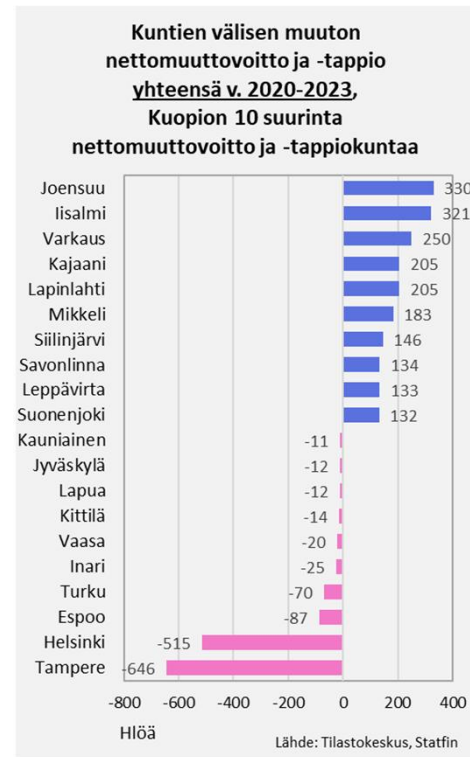
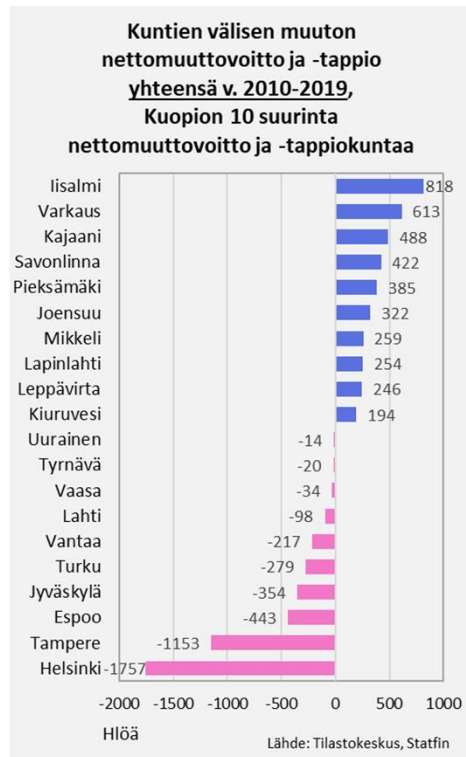
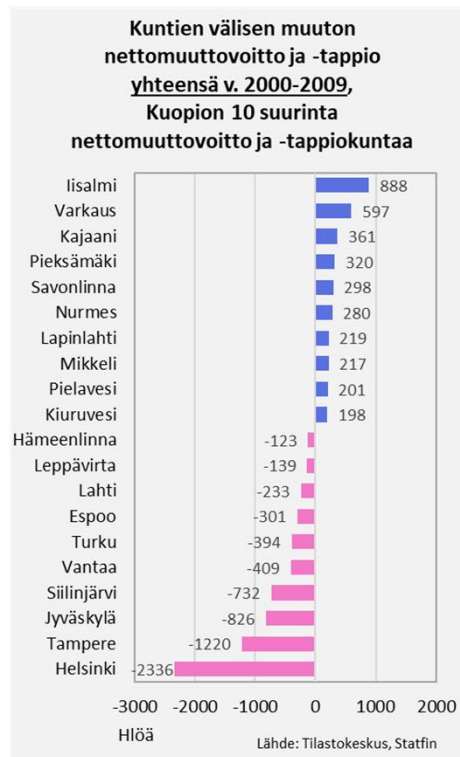
Muuttoliike pääasiallisen toiminnan mukaan

”Maahanmuuton määrään liittyy suuria epävarmuuksia tulevaisuudessa (politiikka, määrät, sijoittuminen jne.)”

Väestö

Muuttoliike suunnan mukaan

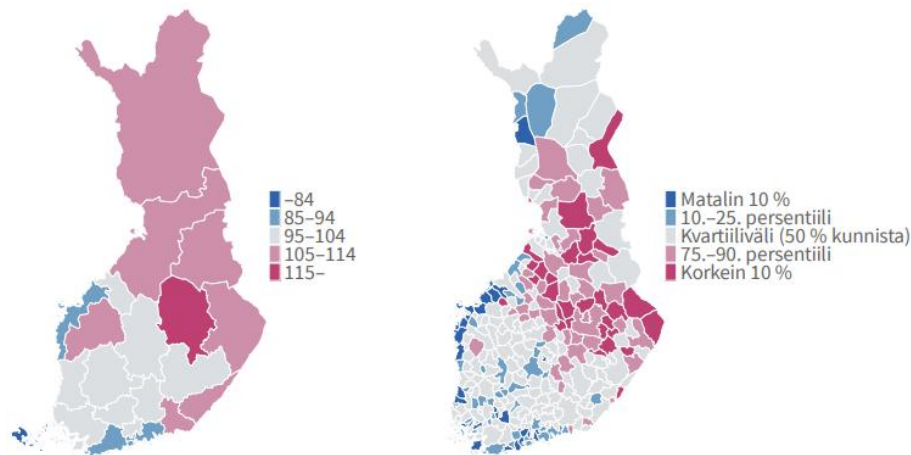
Väestö

Hyvinvointi

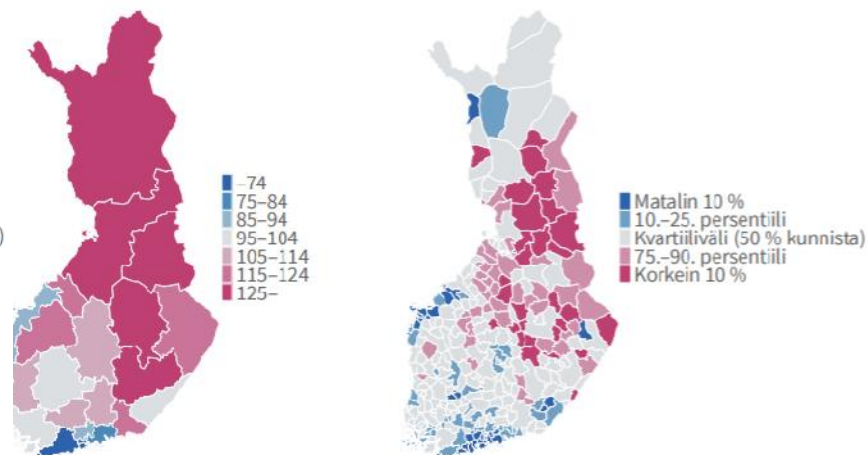
Hyvinvointialueiden ja kuntien erot sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä v. 2020–2022, Ikävakioidut indeksit

(Lähde: [Kansallinen terveysindeksi, tilastoraportti 23/2024](#))

Sairastavuusindeksi 2020–2022, ikävakioitu

Työkyvyttömyysindeksi 2020–2022, ikävakioitu

Lisätietoa kuopiolaisten hyvinvoinnista:

[Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma](#)

Työllisyys

Vuosina 2010-2023 Kuopioon on syntynyt uusia työpaikkoja 5 227 kpl (+ 10 %) ja suhteellinen työpaikkakehitys on ollut vertailukaupungeista 7. suurinta ja koko maan keskimääräistä kasvua (+4 %) parempaa. Uusia työpaikkoja on syntynyt erityisesti terveys- ja sosiaalipalveluihin, hallinto- ja tukipalveluihin, ammatilliseen, tieteelliseen ja teknisen toimintaan ja rakentamiseen. Eniten työpaikkoja ovat menettäneet teollisuus, alkutuotanto sekä kuljetus ja varastointi. Työpaikkojen keskittyminen jatkuu mm. sote-palveluissa, kaupassa, rakentamisessa ja erikoispalveluissa.

Vaikka yksityisten työpaikkojen osuus (61 %) kaikista työpaikoista on Kuopiossa kasvussa, on se edelleen vertailukaupungeista matalin yhdessä Joensuun kanssa.

Kuopion työssäkäyntialue on laajentunut ja tämä näkyy Kuopiossa mm. työpaikkaomavaraisuuden laskuna ja ulospendelöinnin kasvuna. Kuopion työssäkäyntialueella työikäisen, 15-64-vuotiaan väestön määrä on laskenut koko 2000-luvun. Haasteina tulevaisuudessa ovat mm. työmarkkinoiden keskittymiskehitys, koulutetun työvoiman saatavuus ja elinkeinorakenteen monipuolisuuden säilyttäminen. Paikkariippumattomalla työllä on ollut hienoisesti negatiivinen vaikutus Kuopiossa kaupunkikeskustan/ työpaikka-alueiden päiväväestön määrään. Monipaikkaisuuden/ paikkariippumattomuuden ja etätyön lisääntymisen arvioidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa, tosin pienin varauksin.

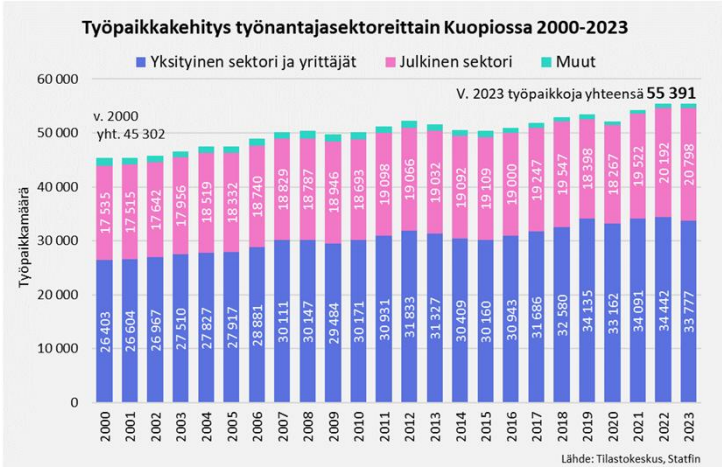
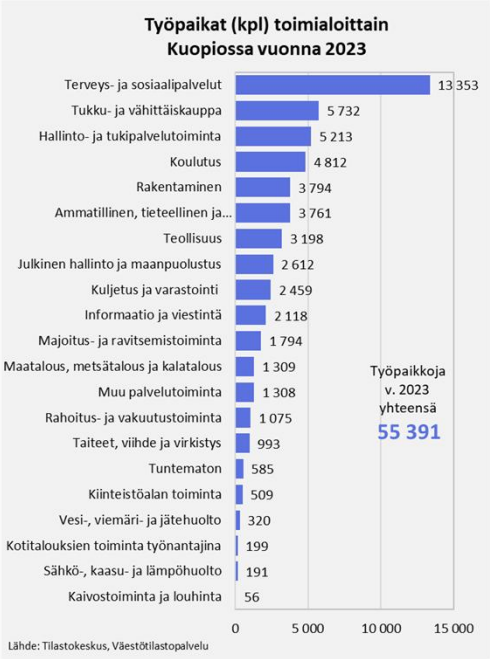
Ulospendelöinti Kuopiosta työssäkäyntialueen ulkopuolelle ja sisäänpendelöinti Kuopioon työssäkäyntialueen ulkopuolelta ovat lisääntyneet selvästi korona-aikana ja sen jälkeen. Suomen ympäristökeskuksen (2024) mukaan kasvuvyöhykkeitä/ kehityskäytäviä Itä-Suomessa ovat vain Iisalmi – Kuopio – Varkaus sekä Lappeenranta – Imatra. Jatkossa työssäkäyntialueiden laajenemista arvioidaan tapahtuvan vain kasvuvyöhykkeiden yhteydessä.

18-64-vuotiaiden työllisyysasteen kehitys Kuopiossa (70,5 % v. 2023) on ollut v. 2010-2023 vertailukaupungeista suhteellisesti nopeinta. Työllisyysasteen nousun takana on työllisten määrän kasvaminen. Työllisyysaste Kuopiossa on pysynyt kuitenkin edelleen koko maan keskimääräistä työllisyysastetta (72,5 %) matalampana. Ikäryhmittäin tarkasteltuna työllisyysaste on pysynyt vuosina 2010 – 2023 lähes ennallaan alle 44-vuotiailla, mutta noussut kaikissa sitä vanhemmissa ikäryhmissä. Työllisyysaste oli Kuopiossa v. 2023 korkein 45-49-vuotiailla (81,8 %). Orpon hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyysaste Suomessa 80 prosenttiin vuoteen 2031 mennessä.

Työllisyys

Työpaikkamäärä ja -kehitys

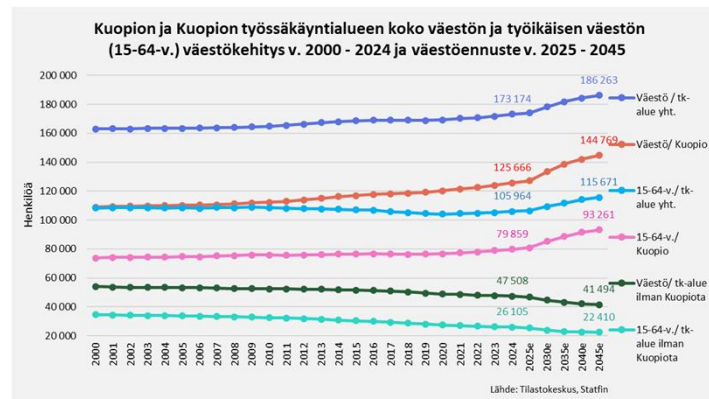
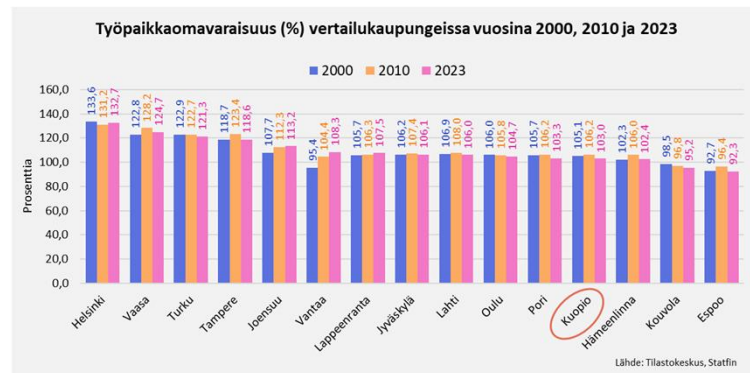
Työpaikkakehitys (abs., %) vertailukaupungeissa v. 2010 - 2023 ja yksityisten työpaikkojen osuus (%) kaikista työpaikoista v. 2023

	Työpaikat		Työpaikkamuutos 2010-2023		Yksityiset työpaikat 2023
	2010	2023	abs.	%	%
Vantaa	103955	127410	23 455	23 %	76 %
Tampere	116219	138159	21 940	19 %	70 %
Oulu	83581	97873	14 292	17 %	68 %
Espoo	118585	138103	19 518	16 %	75 %
Turku	94188	109511	15 323	16 %	66 %
Helsinki	381625	430886	49 261	13 %	71 %
Kuopio	50164	55391	5 227	10 %	61 %
Jyväskylä	60805	66792	5 987	10 %	64 %
Joensuu	32943	35348	2 405	7 %	61 %
Vaasa	37395	39139	1 744	5 %	65 %
KOKO MAA	2325679	2417365	91 686	4 %	69 %
Lappeenranta	31613	31615	2	0 %	63 %
Lahti	52065	51282	-783	-2 %	71 %
Pori	36305	34578	-1 727	-5 %	63 %
Hämeenlinna	30336	28758	-1 578	-5 %	64 %
Kouvola	34359	29271	-5 088	-15 %	64 %

Lähde: Tilastokeskus, Statfin

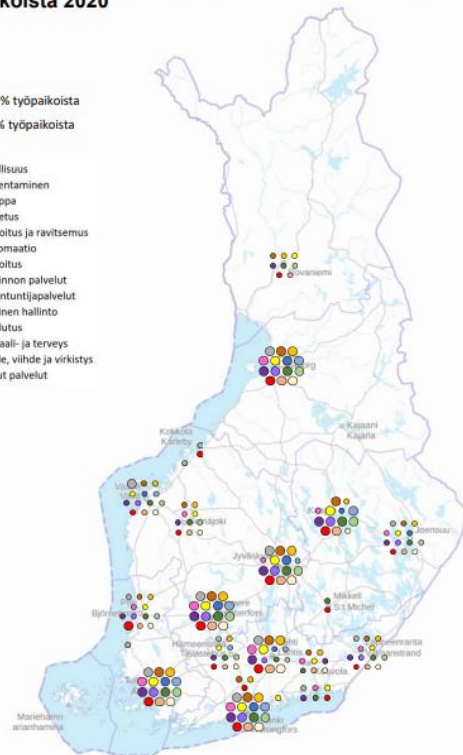
Työllisyys

Työpaikkaomavaraisuus ja työpaikkojen keskittyminen

Keskukset, joissa yli 2 % ja 1 % osuus eri toimialojen työpaikoista 2020

- Yli 2 % työpaikoista
- 1-2 % työpaikoista
- Teollisuus
- Rakentaminen
- Kauppa
- Kuljetus
- Majoitus ja ravitsemus
- Infraaatio
- Rahoitus
- Hallinnon palvelut
- Asiantuntijapalvelut
- Julkisen hallinto
- Koulutus
- Sosiaali- ja terveys
- Taide, viihde ja virkistys
- Muut palvelut

Keskukset on määritetty taajamittain. Työpaikkatiedot on laskettu vain 250 m ruuduista, joissa on vähintään kolme työpaikkaa. Teollisuuteen on liitetty myös yhdyskuntatekninen huolto. Hallinnon palveluihin on liitetty kiinteistöalan toiminta.

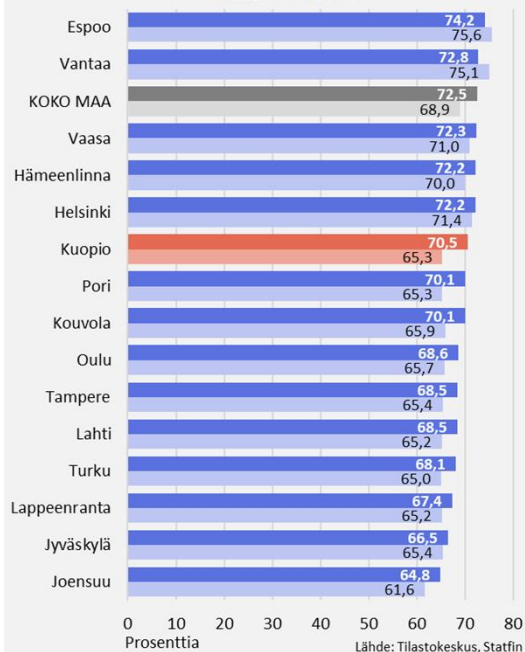
Lähde: SYKE, YKR/SYKE ja TK.

Työllisyys

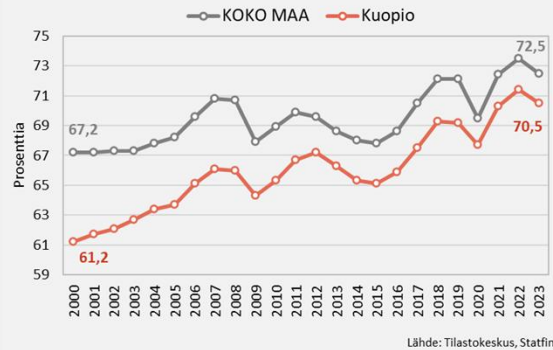
Työllisyysaste

18-64-vuotiaiden työllisyysaste (%)
vertailukaupungeissa v. 2010 ja 2023

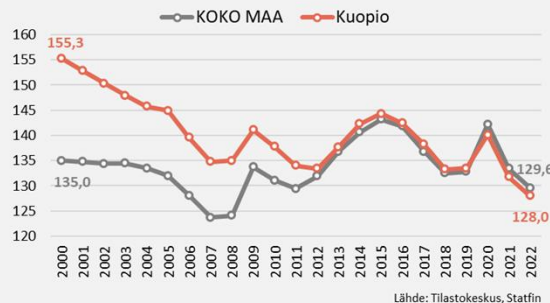
■ 2023 ■ 2010

Työllisyysaste (%), 18-64-vuotiaat v. 2000-2023

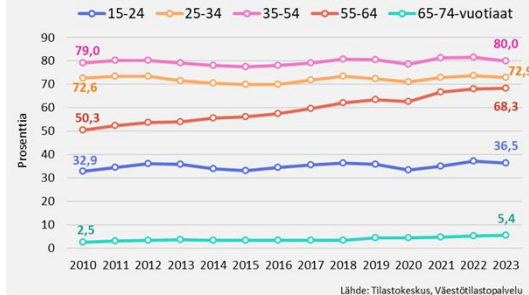

Taloudellinen huoltosuhde v. 2000 - 2022

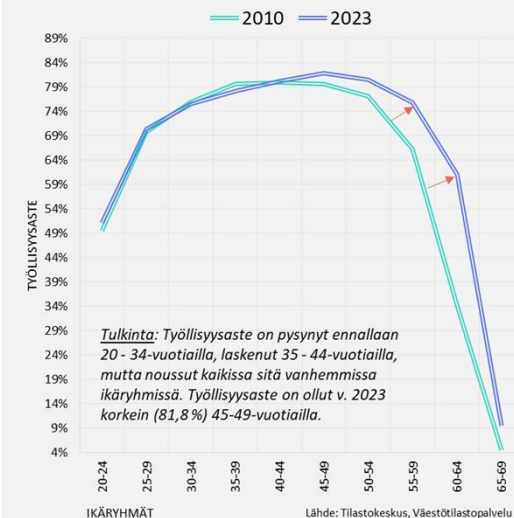

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Vuonna 2022 Kuopiossa oli 128 työttöntä tai työvoiman ulkopuolella olevaa "huollettavaa" sataa työllistä kohden.

Työllisyysasteen (%) kehitys ikäryhmittäin Kuopiossa v. 2010-2023

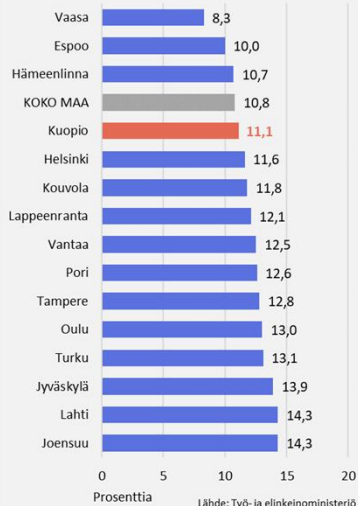
Työllisyysaste (%) ikäryhmittäin Kuopiossa v. 2010 ja 2023

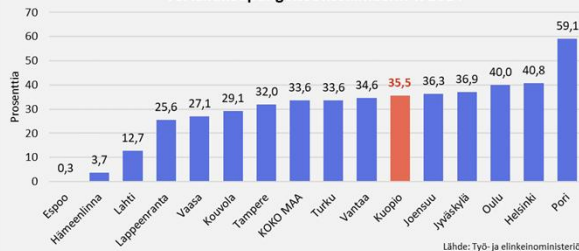
Työllisyys

Työttömyysaste ja työttömyyden rakenne

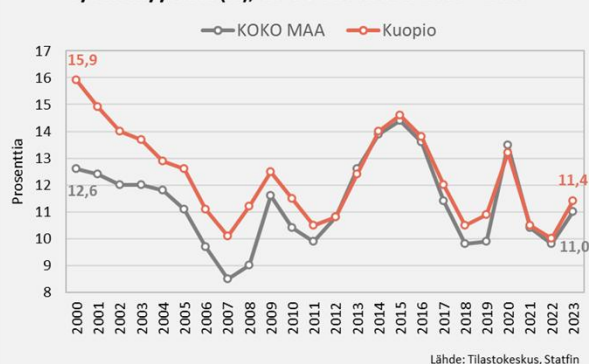
Työttömyysaste (%) vertailukaupungeissa keskimäärin v. 2024

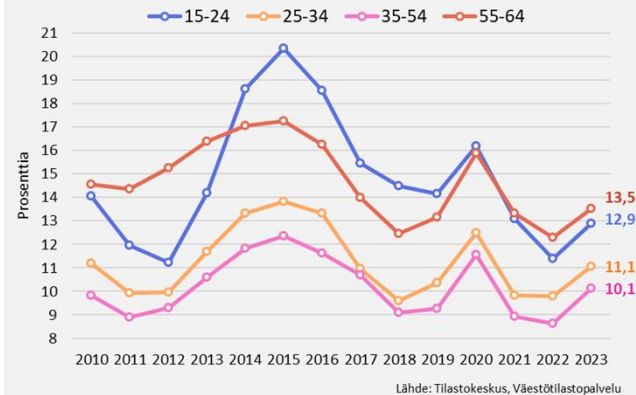
Pitkäaikaistyöttömien osuus (%) kaikista työttömistä vertailukaupungeissa keskimäärin v. 2024

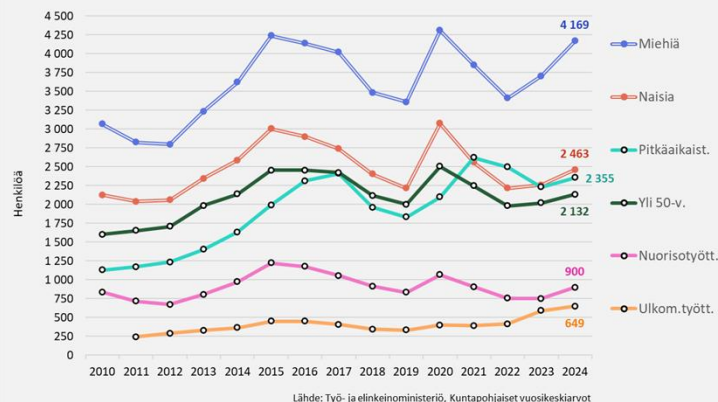
Työttömyysaste (%), 18-64-vuotiaat v. 2000 - 2023

Työttömyysaste (%) ikäryhmittäin Kuopiossa v. 2010-2023

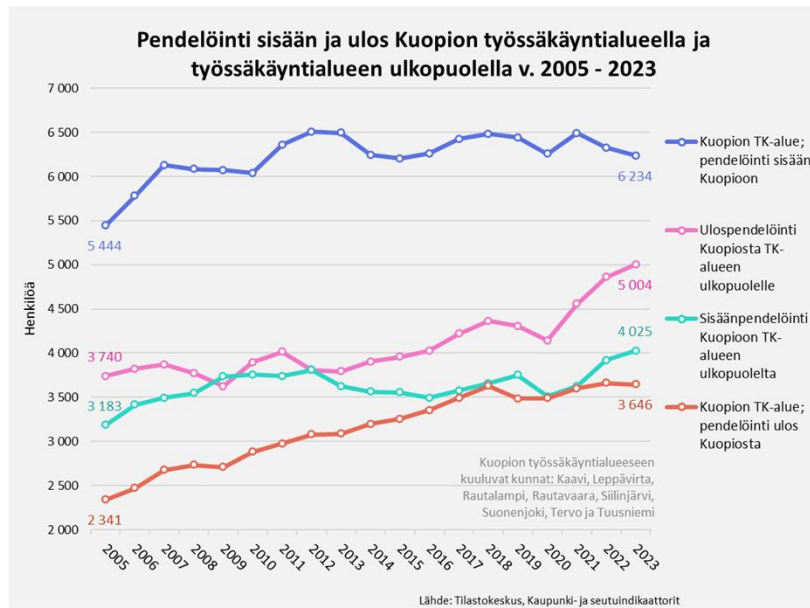
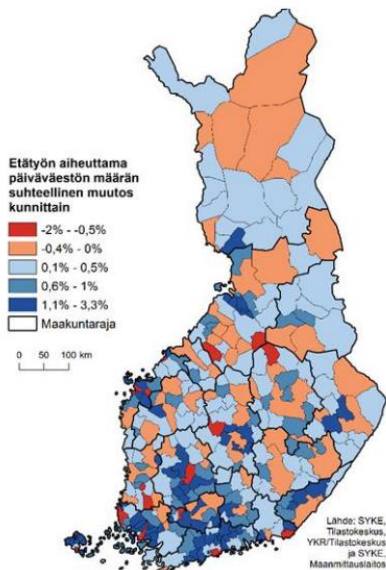

Kuopion työttömyyden rakenne (henkilöä) keskimäärin vuosina 2010-2024

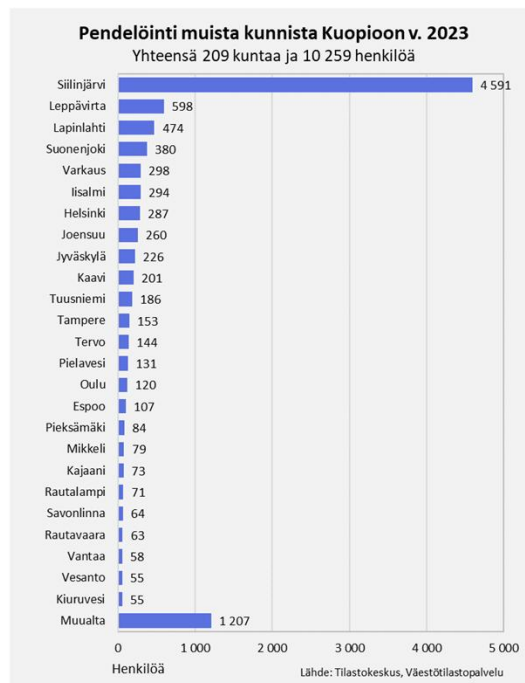
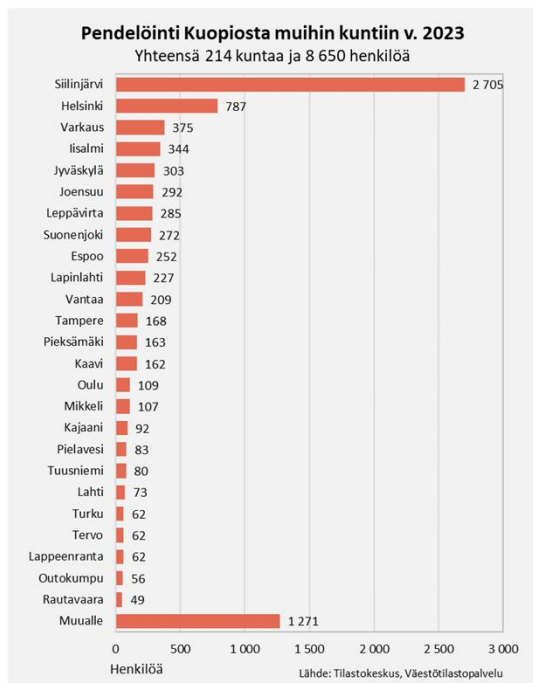
Työllisyys

Pendelöinti ja etätyö

Työllisyys

Pendelöinti kunnittain

Yritystoiminta

Yritysten määrä (yrityskanta) on kasvanut Kuopiossa koko 2000-luvun ajan. 8 000 yrityksen määrä ylittyi vuoden 2023 viimeisen neljänneksen aikana. Kuopiossa yritysten määrä (yrityskanta) on kasvanut eniten ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa, muussa palvelutoiminnassa ja rakentamisessa vuosina 2013Q4 - 2024Q4. Yritystiheys (yrityskanta/1 000 asukasta) Kuopiossa (65,7) on kehittynyt myönteisesti, mutta on edelleen vertailukaupunkien joukossa pienimpiä ja selvästi myös koko maan keskimääräistä (83,9) pienempi.

Yritysten liikevaihdon, palkkasumman ja viennin kehitys on viime vuodet seurannut koko maan keskimääräistä kehitystä. Kuopion seudun vienti on varsin vähäistä, noin 0,70 prosenttia (v. 2024) koko maan viennistä, mutta osuus on kuitenkin kasvanut hienoisesti vuodesta 2000 lähtien. Teollisuuden toimialojen osuus Kuopion seudun viennistä oli noin 62,2 prosenttia vuonna 2024 ja sen osuus on vastaavasti vähentynyt koko 2000-luvun (90,6 % v. 2000 ja 69,7 % v. 2010).

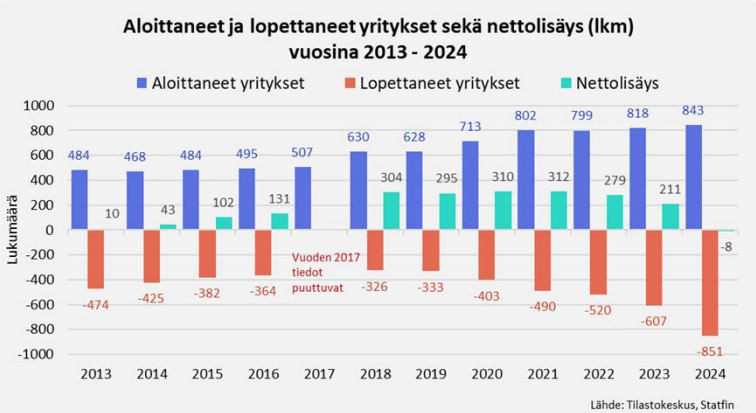
Yritysdynamiikka on Kuopiossa kehittynyt myönteisesti viime vuosina, johtuen runsaasta aloittaneiden yritysten määrästä. On kuitenkin huomattava, että yritysdynamiikan tunnusluvut vaihtelevat huomattavasti vuosittain aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrän mukaan. Vuonna 2024, ensimmäisen kerran yli 10 vuoteen, lopettaneita yrityksiä oli Kuopiossa enemmän kuin aloittaneita yrityksiä.

Yritystytyväisyys eli yritysten näkemykset Kuopion elinkeinopolitiikasta, yritysilmastosta ja imagotekijöistä, ovat pysyneet viime vuodet lähes samana, mutta näkemykset vaihtelevat huomattavasti tutkimusten tekijöistä (esim. Suomen Yrittäjät, EK ja Taloustutkimus Oy) riippuen.

Tulevina vuosina palveluvaltaistuminen jatkuu ja suurin osa uusista palveluyrityksistä syntyy edelleen kasvukeskuksiin, johtuen mm. työvoiman saatavuudesta ja kasvukeskusten kysyntäpotentiaalista. Keskittymiskehitys näkyy erikoispalvelujen, sosiaali- ja terveyspalvelujen, kaupan ja rakentamisen sijoittumisessa sekä yksityisten palvelujen kasvun keskittymisessä suurimmille kaupunkiseuduille.

Yritystoiminta

Yrityskanta sekä aloittaneet ja lopettaneet yritykset

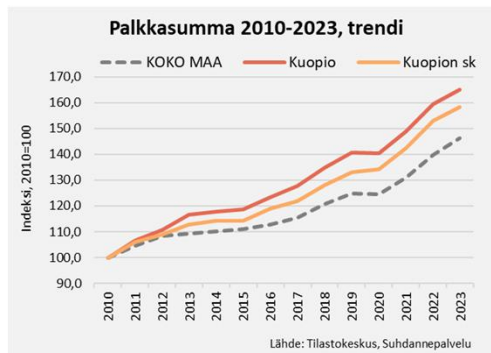
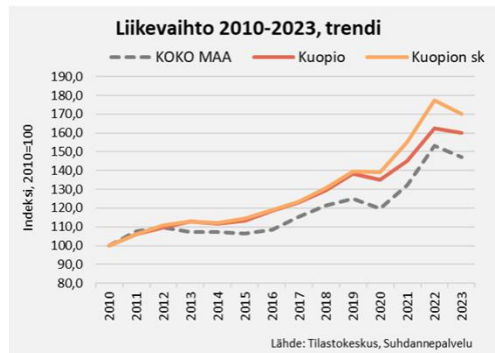

Yrityskanta Kuopiossa toimialoitain 2013Q4 - 2024Q4					Muutos 2013Q4 - 2024Q4	
TOIMIALA	2013Q4	2015Q4	2020Q4	2024Q4	lkm	%
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	768	783	1 002	1 162	394	51 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa	1 008	974	998	983	-25	-2 %
F Rakentaminen	677	663	795	894	217	32 %
L Kiinteistöalan toiminta	530	542	604	653	123	23 %
S Muu palvelutoiminta	424	436	547	647	223	53 %
H Kuljetus ja varastointi	404	402	454	602	198	49 %
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	359	375	451	529	170	47 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	296	295	378	508	212	72 %
C Teollisuus	426	411	437	465	39	9 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	261	284	349	416	155	59 %
R Taiteet, viihde ja virkistys	113	138	245	326	213	188 %
J Informaatio ja viestintä	204	221	292	317	113	55 %
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	229	237	269	292	63	28 %
P Koulutus	87	111	170	244	157	180 %
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta	53	58	62	84	31	58 %
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto	38	37	41	43	5	13 %
B Kaivostoiminta ja louhinta	17	16	18	16	-1	-6 %
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys	5	6	7	11	6	120 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	2	2	2	3	1	50 %
Yhteensä	5 908	6 001	7 130	8 205	2 297	39 %

Tilastokeskus, Statfin

Yritystoiminta

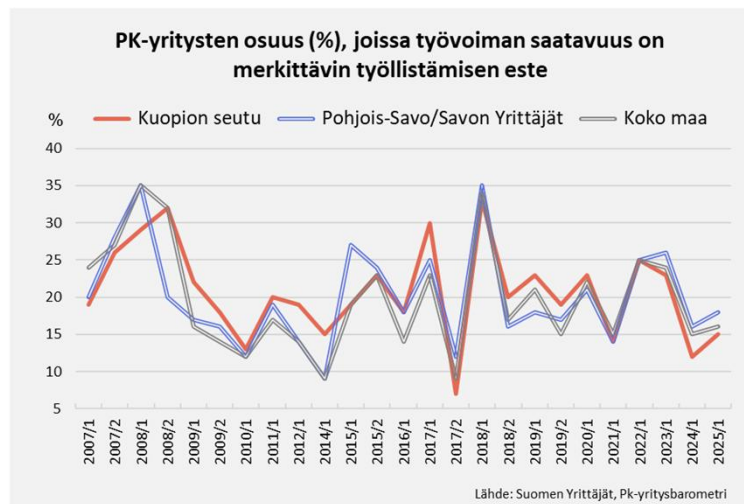
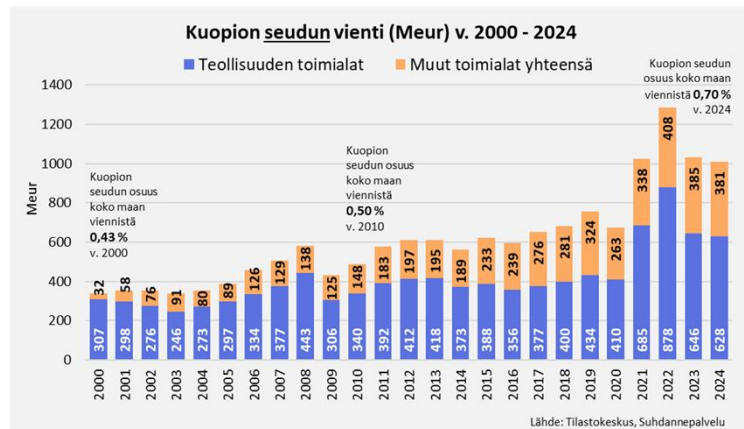
Yritysten liikevaihto, palkkasumma, vienti ja työvoiman saatavuus

Liikevaihto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024/H1
Eurokertymä, Meur	4483,4	4761,8	4912,6	5066,0	5017,2	5074,2	5321,6	5516,9	5794,8	6195,9	6064,4	6511,3	7284,0	7169,3	-
Vuosi muutos, %, Kuopio	6,5	6,2	3,2	3,1	-1,0	1,1	4,9	3,7	5,0	6,9	-2,1	7,4	11,9	-1,6	-
Vuosi muutos, %, koko maa	9,3	7,8	1,7	-2,1	-0,1	-0,9	2,3	6,0	5,5	2,9	-4,2	10,6	15,6	-3,7	-

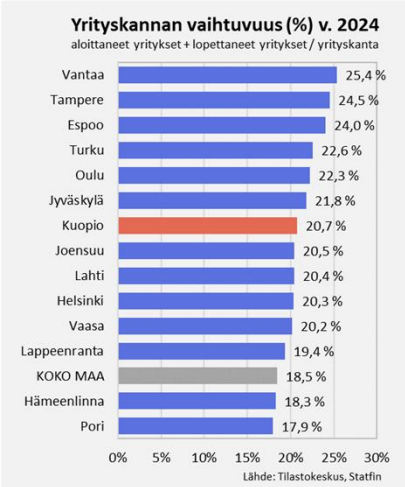
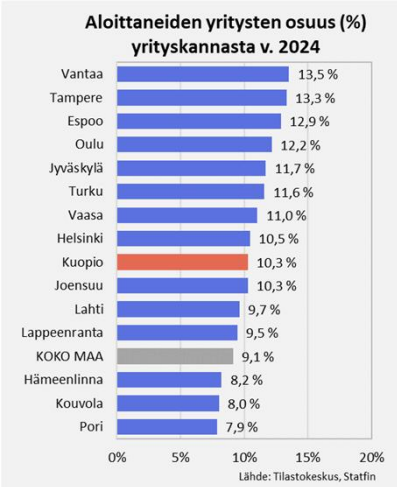
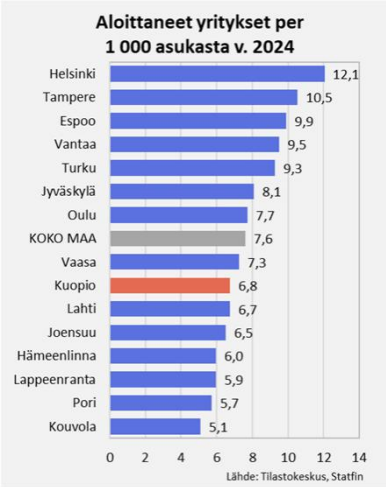
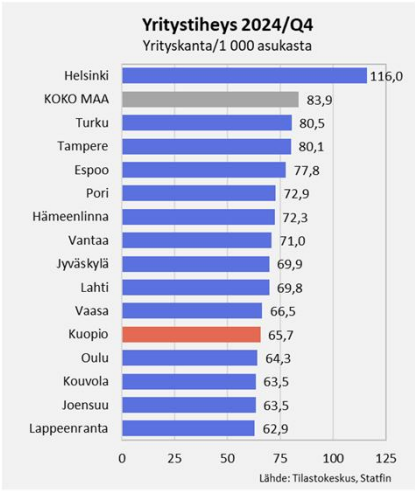
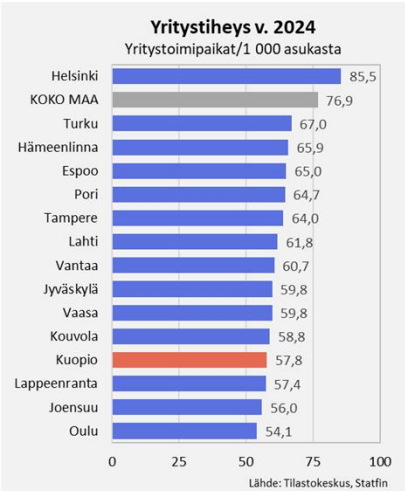
Palkkasumma	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024/H1
Eurokertymä, Meur	1353,2	1442,0	1499,5	1577,8	1594,2	1606,8	1670,6	1728,5	1824,8	1904,2	1901,2	2157,2	2232,6	1141,0	-
Vuosi muutos, %, Kuopio	3,6	6,6	4,0	5,2	1,0	0,8	4,0	3,5	5,6	4,4	-0,2	6,0	7,1	3,5	1,4
Vuosi muutos, %, koko maa	1,7	4,7	3,4	1,0	0,6	0,8	1,5	2,4	4,7	3,5	-0,2	5,0	6,9	4,6	1,5

Tilastokeskus, Suhdannepalvelu

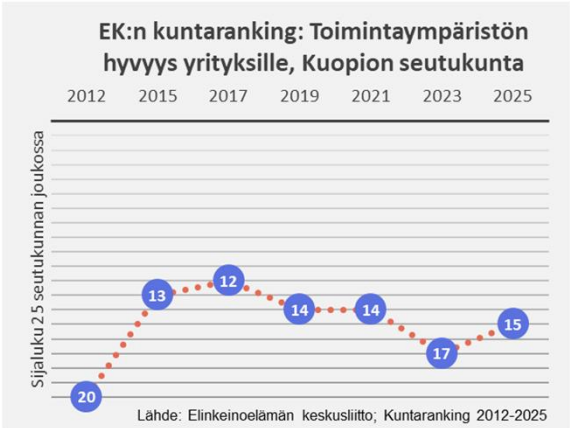
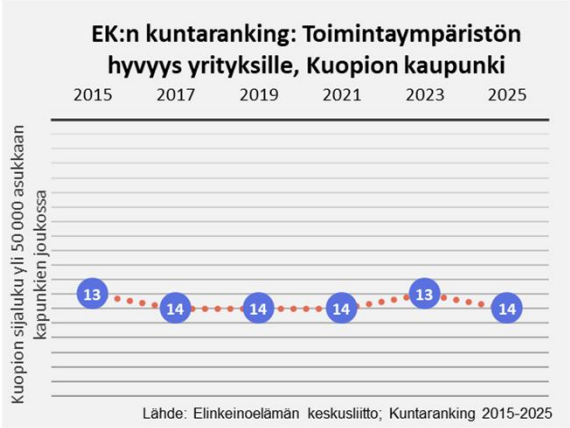
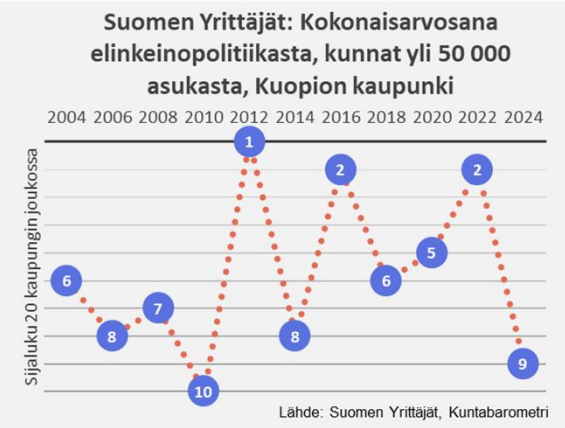
Yritystoiminta

Yritysdynamiikka

Yritystoiminta

Yritystytyväisyys

Suurimmat kaupungit paremmuusjärjestyksessä

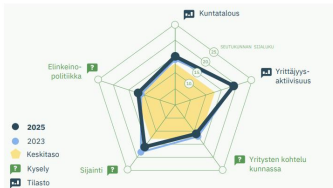
Suuntaa-antava kuntatason vertailu Kuntaranking-aineiston perusteella

KUNNAN Sijoitus (suluissa sijointi 2023)	KOKONAIS- PISTEET		
1. Seinäjoki (1)	70	11. Jyväskylä (9)	50
2. Tampere (6)	64	12. Hämeenlinna (14)	47
3. Espoo (2)	62	13. Turku (11)	44
4. Salo (3)	61	14. Kuopio (13)	42
5. Porvoo (-)	59	15. Lappeenranta (18)	41
6. Vantaa (4)	56	16. Rovaniemi (12)	38
7. Vaasa (8)	56	17. Pori (16)	33
8. Lahti (7)	55	18. Oulu (15)	31
9. Joensuu (10)	51	19. Kouvolaa (17)	31
10. Helsinki (5)	51	20. Mikkelä (19)	27
		21. Kotka (20)	25

Yli 50 000 asukkaan kaupungit viimeisimpien vahvistettujen tilastojen mukaan (Tilastokeskus). Kuntien pistemäärät on taulukossa pyöristetty lähimpään kokonaislukuun. Mikäli useampi kunta on saanut saman pistemäärän, on järjestys määräytynyt desimaalien perusteella.

Kuopion seutukunta: sijoitus 15

Sijoitus 2023: 17 ja 2021: 14

- Sijoitus nousi kaksi pykälää.
- Tilanne ennallaan kuntatalouden ja yrittäjyyden aktiivisuuden vertailussa.
- Vastajien näkemykset elinkeinopolitiikasta ja yritysten kohtelusta rankingin keskitasoa.

Alekkunat
Kuopio
Gallupint

Osaaminen ja TKI

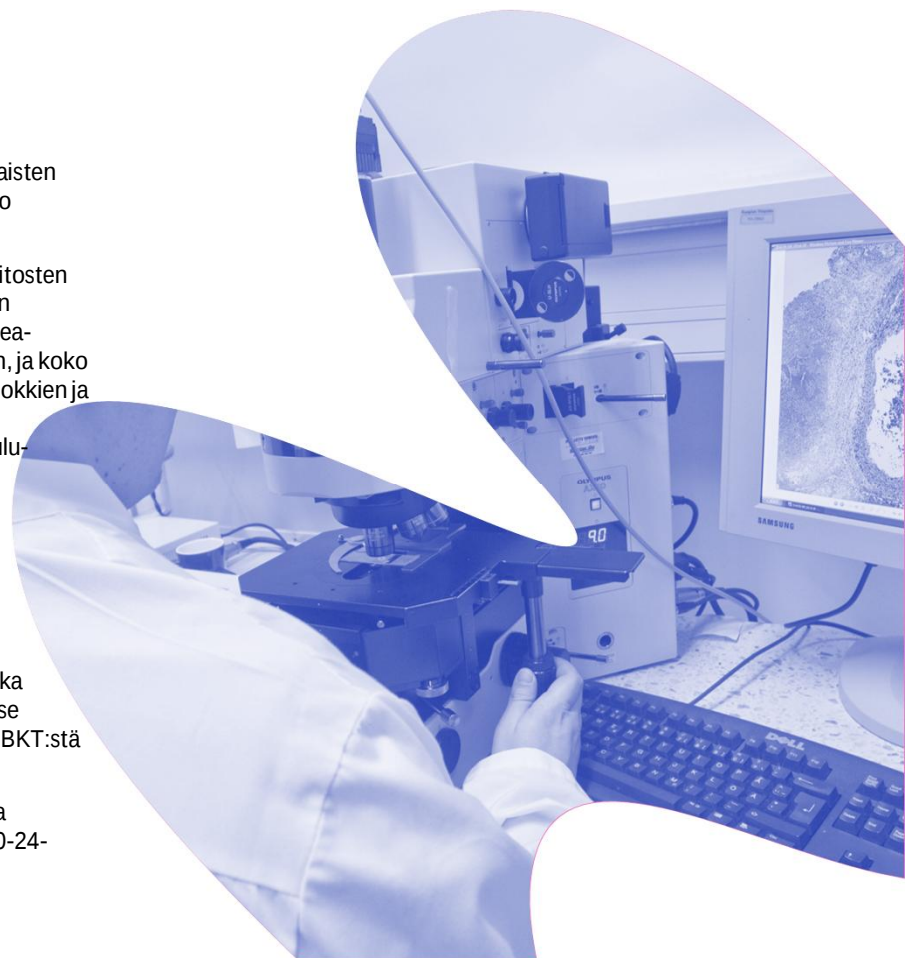
Kuopiossa oli vuonna 2023 yhteensä 26 195 perusopintojen jälkeisessä koulutuksessa olevaa tutkintotavoitteista opiskelijaa. Näistä ulkomaalaisia opiskelijoita oli 1 689. Vaikka ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä Kuopiossa on yli kolminkertaistunut vuosina 2010-2023, sijoittuu Kuopio vertailukaupunkien joukossa vasta sijalle 12.

Itä-Suomen yliopisto ja Savonia-ammattikorkeakoulu eivät sijoitu vetovoimaisimpien oppilaitosten joukkoon ensisijaisten hakijoiden määrällä tarkasteltuna. Vuonna 2024 Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampukselle ensisijaisia hakijoita per aloituspaikka oli 2,88 ja Savonia-ammattikorkeakouluun ja Humanistisen ammattikorkeakoulun Kuopion kampuksille yhteensä 3,15. Kuopion, ja koko Itä-Suomen elinvoiman kannalta korkeakoulutuksella on huomattava merkitys nuorten ikäluokkien ja osaavan työvoiman houkuttelussa. Väestörakenteen muutos tulee lähivuosina haastamaan koulutusjärjestelmän ja paine karsia koulutuspaikkoja mm. Pohjois-Savosta, jossa korkeakoulupaikkoja on suhteessa enemmän kuin maakunnassa on 19-21 vuotiasta väestöä, kasvaa.

Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella tutkinnon suorittaneista 31 % ja ammattikorkeakoulutuksessa noin 62 % oli Pohjois-Savon alueella vielä vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen vuonna 2022. Pohjois-Karjalassa vastaavat luvut ovat 75/78, Pohjois-Pohjanmaalla 73/63, Varsinais-Suomessa 71/69, Keski-Suomessa 67/56, Pirkanmaalla 66/48, Uudellamaalla 55/72, Lapissa 44/74 ja Etelä-Karjalassa 42/62.

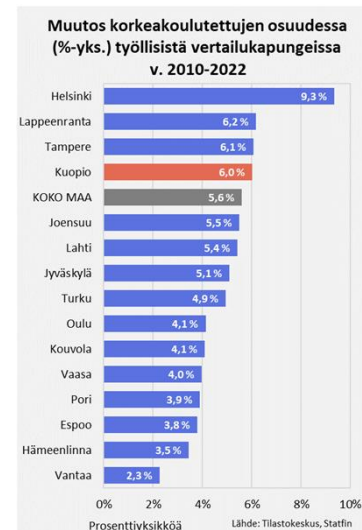
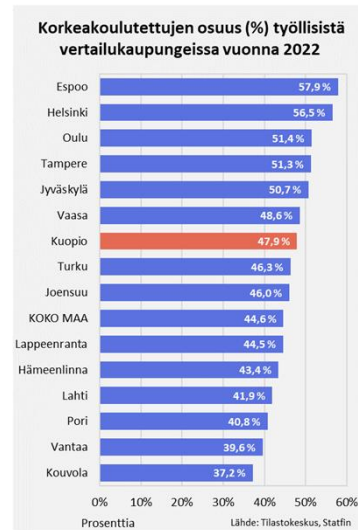
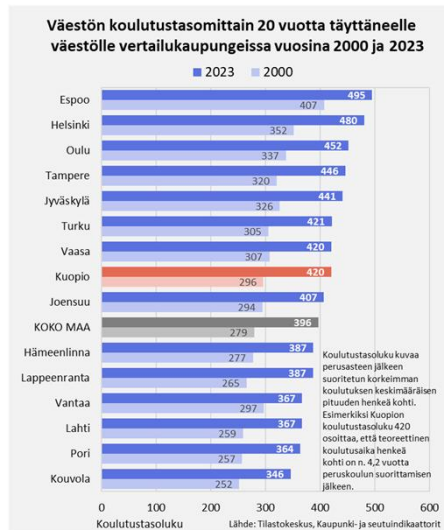
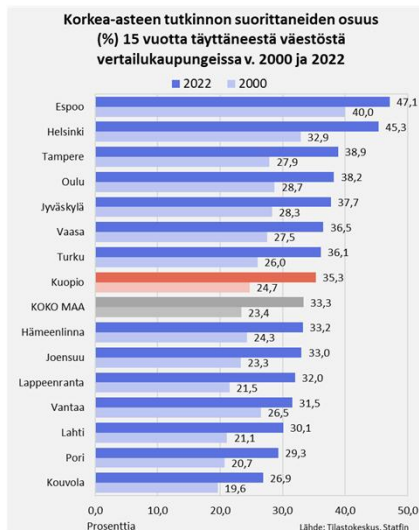
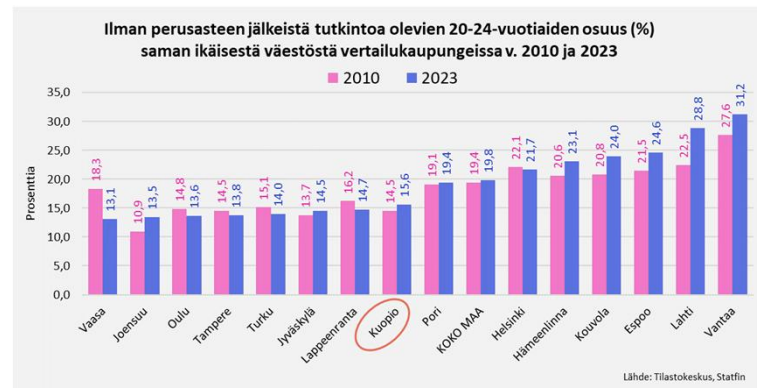
TKI-toiminta on Kuopiossa ja Pohjois-Savossa edelleen vahvasti korkeakouluvetoista, ja vaikka yritysten osuus T&K-menoista on kasvanut 44 prosenttiin vuonna 2023 (koko maa 68 %), on se edelleen maakunnista pienimpiä. Valtion tavoitteena on nostaa Suomen T&K-menot 4 %:iin BKT:stä vuoteen 2030 mennessä (vuonna 2023 noin 3 % BKT:stä).

Vuonna 2022 korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 15 vuotta täyttäneestä kuopiolaisesta väestöstä 35,3 prosenttia ja työllisistä 47,9 prosenttia. Ilman perusasteen tutkintoa olevien 20-24-vuotiaiden osuus oli vuonna 2023 Kuopiossa 15,6 prosenttia.

Osaaminen ja TKI

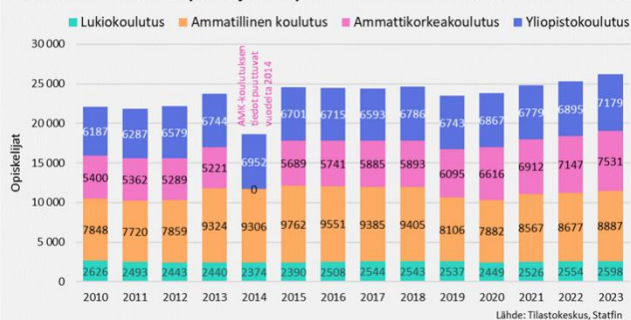
Väestön koulutustaso

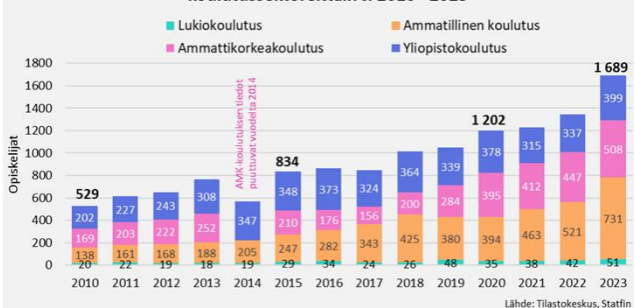
Osaaminen ja TKI

Opiskelijat, sijoittuminen ja ulkomaanjaksot

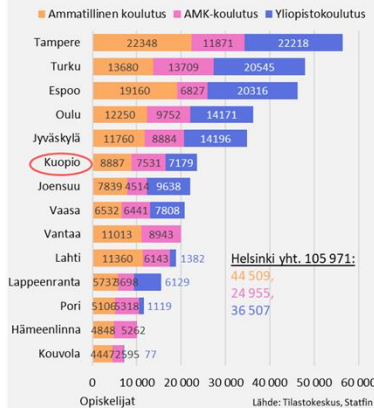
Tutkintotavoitteiset opiskelijat Kuopiossa koulutussektoreittain v. 2010 - 2023

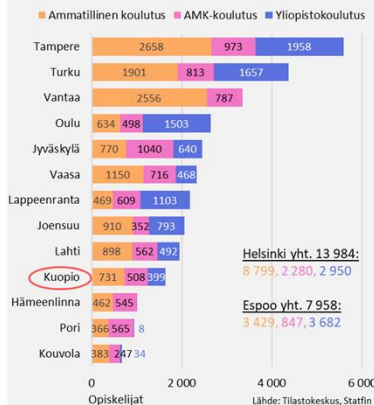
Tutkintotavoitteiset ulkomaalaiset opiskelijat Kuopiossa koulutussektoreittain v. 2010 - 2023

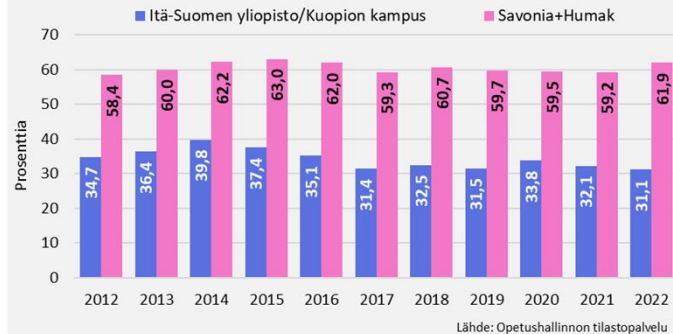
Tutkintotavoitteiset opiskelijat koulutussektoreittain vertailukaupungeissa v. 2023

Tutkintotavoitteiset ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain vertailukaupungeissa v. 2023

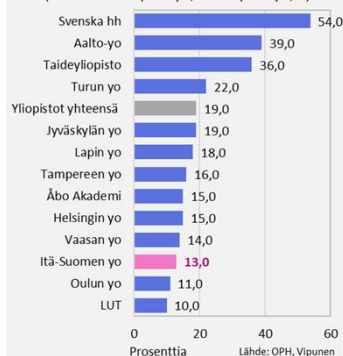

Pohjois-Savoon sijoittuneiden osuudet Pohjois-Savossa tutkinnon suorittaneista v. 2012-2022

Opiskelijoiden ulkomaanjaksot yliopistoittain v. 2024

(Kaikki lähtevät opiskelijat/uudet opiskelijat, %)

Opiskelijoiden ulkomaanjaksot ammattikorkeakouluittain v. 2024

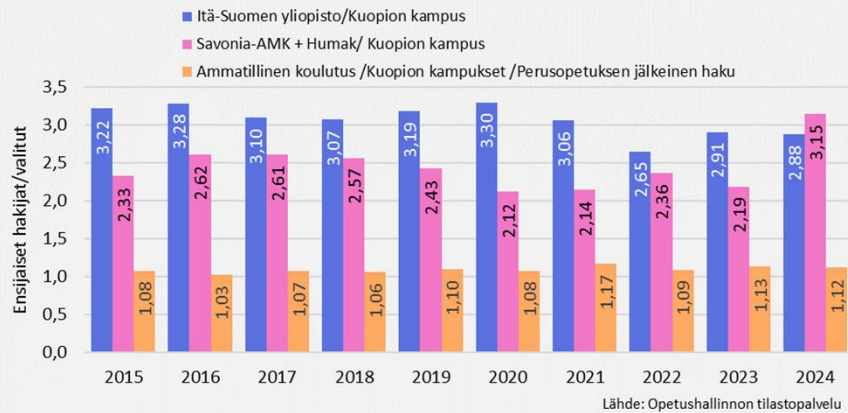
(Kaikki lähtevät opiskelijat/uudet opiskelijat, %)

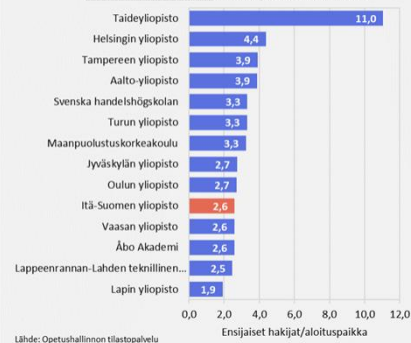
Osaaminen ja TKI

Oppilaitosten vetovoimaisuus

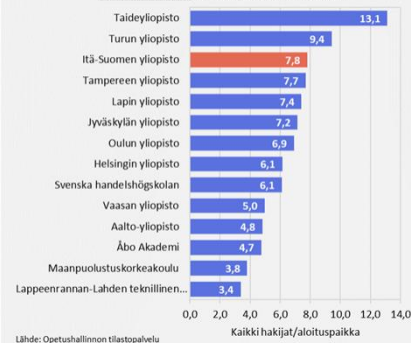
Ensisijaiset hakijat aloituspaikkaa kohden v. 2015-2024

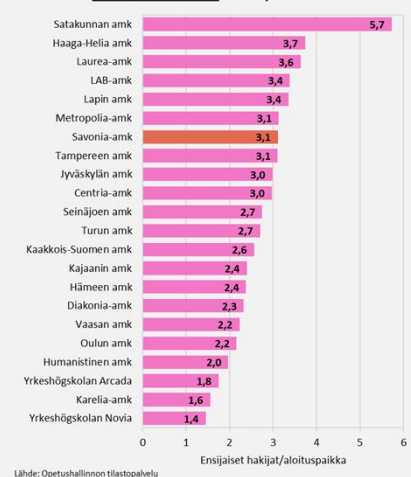
Yliopistojen vetovoimaisuus v. 2024
Ensisijaiset hakijat aloituspaikkaa kohden

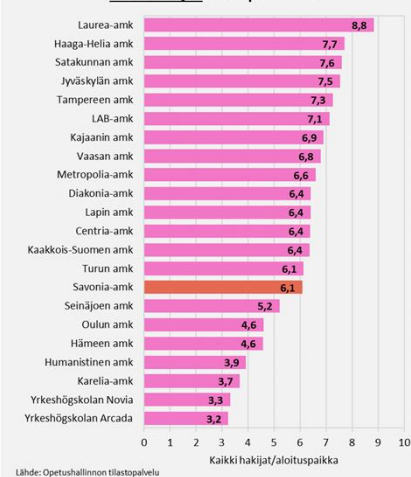
Yliopistojen vetovoimaisuus v. 2024
Kaikki hakijat aloituspaikkaa kohden

Ammattikorkeakoulujen vetovoimaisuus v. 2024
Ensisijaiset hakijat aloituspaikkaa kohden

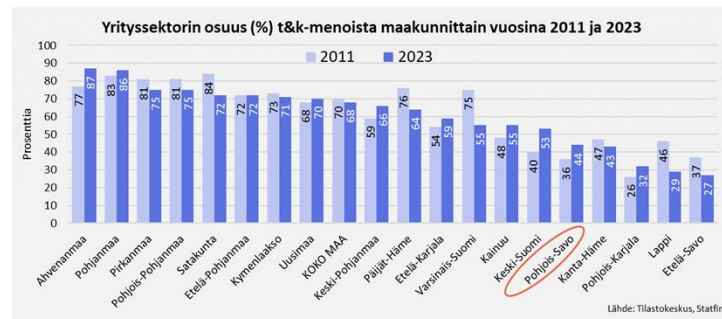
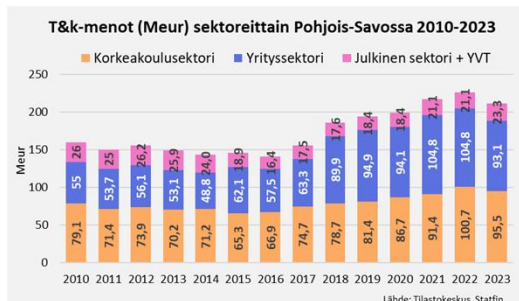
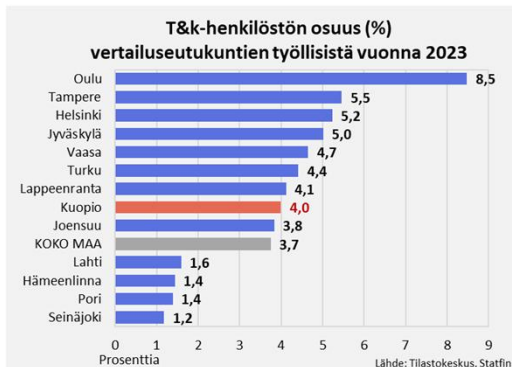
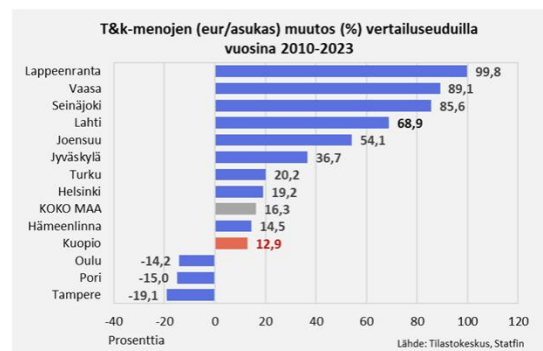
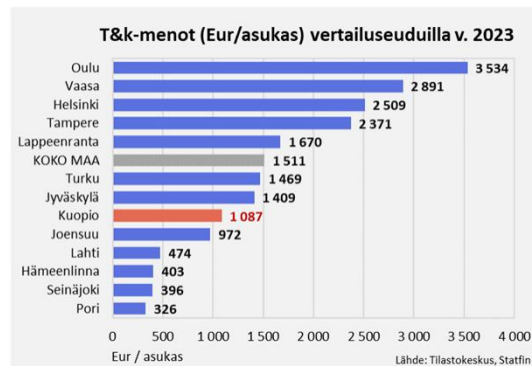
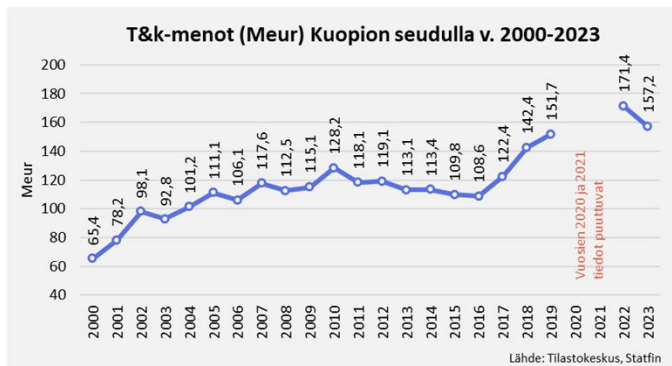

Ammattikorkeakoulujen vetovoimaisuus v. 2024
Kaikki hakijat aloituspaikkaa kohden

Osaaminen ja TKI

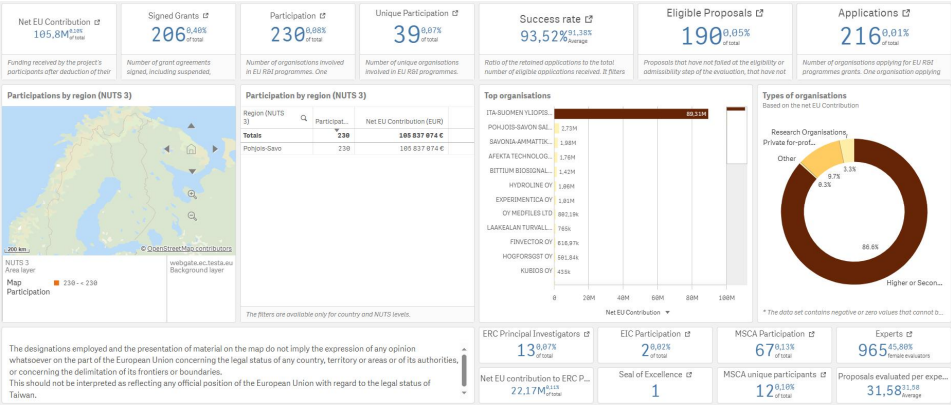
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

OSAAMINEN JA TKI

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

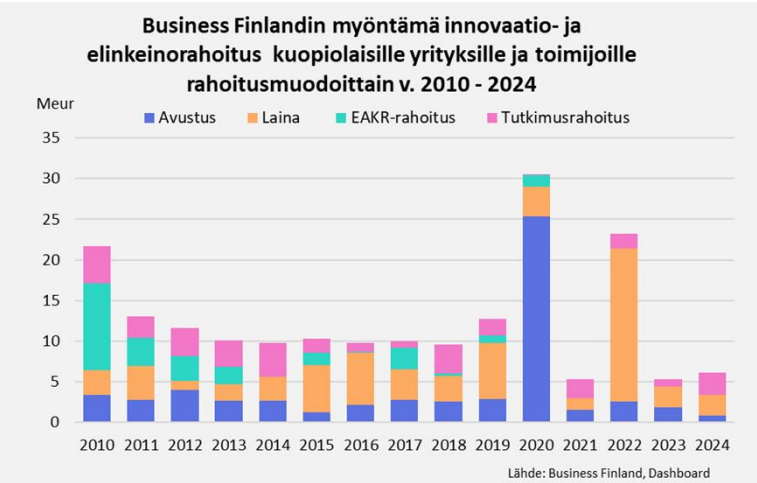
Pohjois-Savoon on myönnetty Horisontti2020- ja HorisonttiEurooppa-rahoitusta yhteensä 105,8 Meur, 39 toimijalle yhteensä 230 eri hankkeeseen ajalla 2014 - 9.4.2025

Horisontti2020- ja HorisonttiEurooppa-rahoitus yhteensä v. 2014 – 9.4.2025 vertailumaakunnissa

	Rahoitus (Meur)	Hankkeet (Kpl)	Toimijat (kpl)
Helsinki-Uusimaa	1972,17	4840	571
Pirkanmaa	265,11	556	119
Varsinais-Suomi	243,3	615	92
Pohjois-Pohjanmaa	228,67	557	107
Pohjois-Savo	105,8	230	39
Keski-Suomi	82,48	157	27
Etelä-Karjala	58,29	148	20
Pohjois-Karjala	4188	87	24

Lähde: European Commission, Horizon dashboard.

Toimintaympäristö

Asuntomarkkinoiden hintatason eriytyminen, ja myös alueiden eriytymiskehitys, on vuosina 2010-2023 alkanut näkyä aiempaa selvemmin. Kuopiossa esimerkiksi vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen kehitys (%) on jäänyt selvästi useita vertailukaupunkeja matalammaksi. Supistuvilla alueilla on havaittavissa myös asuntojen vakuusarvojen laskemista. Tulevaisuudessa kaupungistumisen arvioidaan jatkuvan, mutta hidastuvan mm. nuorten ikäluokkien koon pienenemisestä ja väestön ikääntymisestä johtuen. Väestön ikääntyminen tulee lisäämään esteettömän asumisen tarvetta. Digitaaliset ja älykkäät kaupunkiratkaisut ovat tärkeitä muutokseen vastaamisessa.

Vihreä siirtymä vaikuttaa tulevaisuudessa laajasti maankäyttöön ja liikenteeseen. Henkilöauto pysyy keskeisimpänä kulkutapana valtaosassa Suomea ja autojen käyttövoimien siirtymä vähäpäästöisempiin vaihtoehtoihin jatkuu. Liikumisessa korostuvat myös nopeat raide- ja bussiyhteydet. Julkisen talouden kestävyysvaje vaikeuttanee infran ylläpitoa. Ilmastonmuutoksen aiheuttamilla sään ääri-ilmiöillä ja monimuotoisuuden vähenemisellä on vaikutuksia myös infrastruktuuriin. Vihreän siirtymän/-teollisuuden investoinnit tulevat kuitenkin jossain määrin tasapainottamaan aluekehitystä.

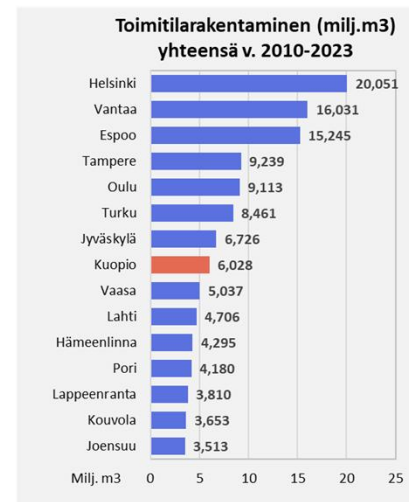
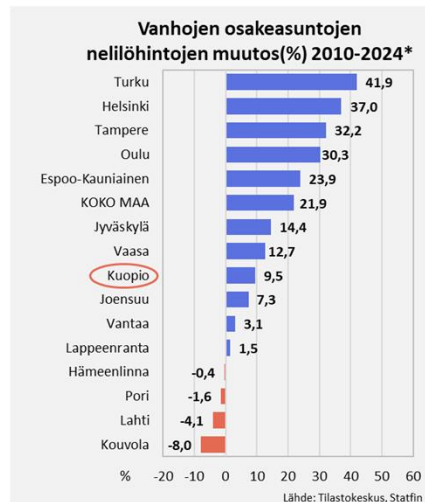
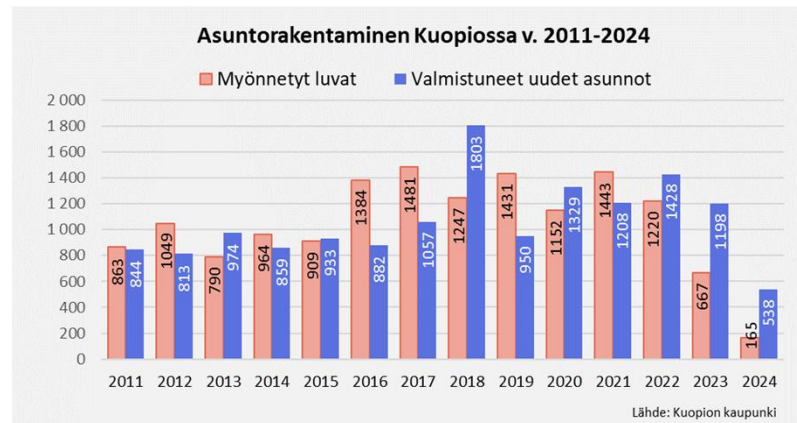
Kuopion maaseutualueilla asuvan väestön ja työpaikkojen määrä on jatkanut supistumistaan koko 2000-luvun. Vuonna 2023 Kuopion maaseutualueilla asui 25 603 henkilöä (20,6 % koko Kuopion väestöstä) ja työpaikkoja oli 4 894 (8,8 % kaikista Kuopion työpaikoista). Väestön väheneminen heikentää väistämättä palveluja ja lisää palvelujen vajaakäyttöä. Maaseudun elinvoiman ja työssäkäynnin kannalta hyvillä liikenneyhteyksillä on olennainen merkitys. Myös digitalisten palveluratkaisujen avulla voidaan lieventää mahdollista alueellista eriytymistä.

Koti- ja ulkomaisten matkailijoiden yöpymismäärissä ei ole Kuopiossa päästy korona-aikaa edeltävälle tasolle vielä vuonna 2024. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymismäärässä Kuopio on jäänyt selvästi jälkeen suurimmista matkailukaungeista.

Tulevaisuudessa haasteina ovat myös turvallisuustyöympäristön muuttumiseen liittyvät tekijät, kuten Venäjä-yhteydet, huoltovarmuus (energia, raaka-aineet, ruoka) sekä valtion ja EU:n sitoutuminen Itä-Suomen kehittämiseen mm. investointien osalta. Liikennejärjestelmää tultaneen kehittämään huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmista. Rahoitus painottunee Länsi- ja Pohjois-Suomen kansainvälisten yhteyksien kehittämiseen. Venäjän hyökkäyssota on jo vaikuttanut aluekehitykseen Itä-Suomessa, mutta mitä tapahtuu kun sota joskus päättyy?

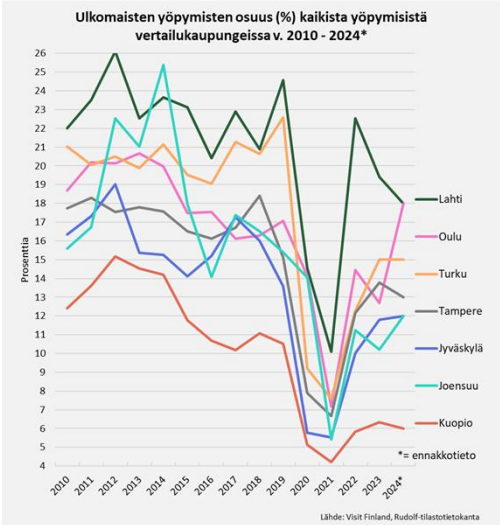
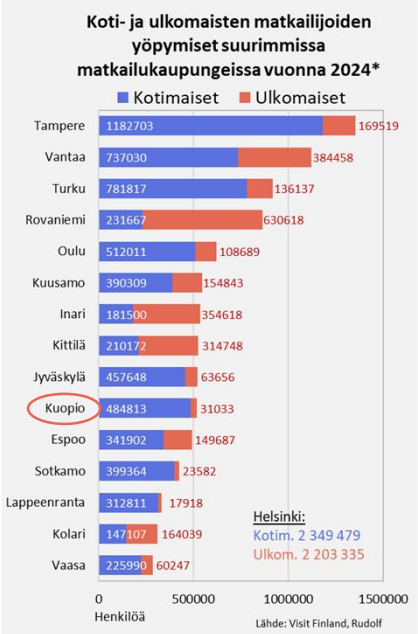
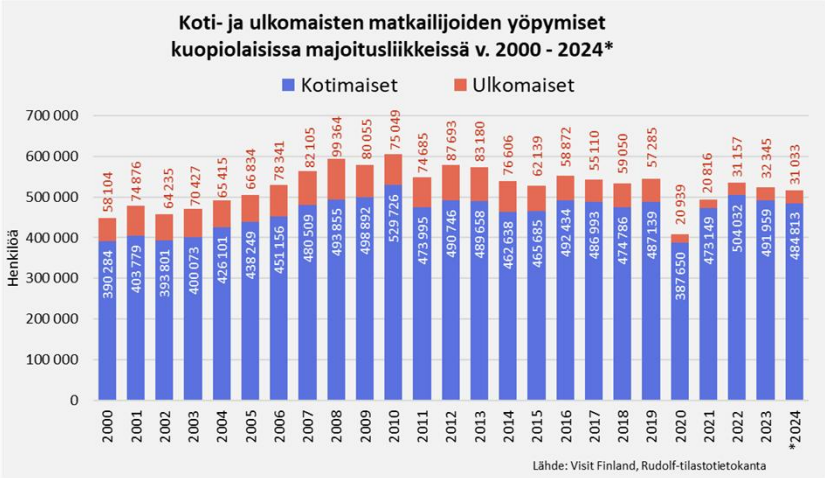
Toimintaympäristö

Asuminen ja rakentaminen

Toimintaympäristö

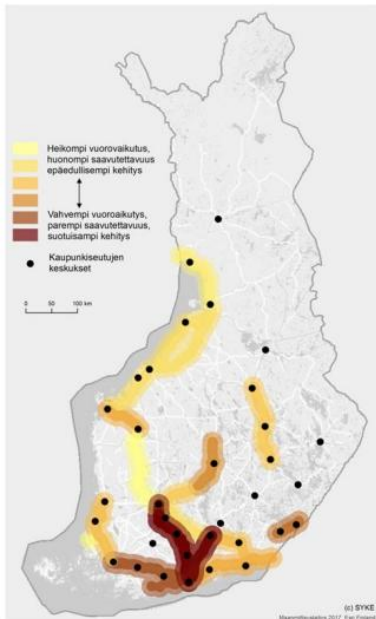
Matkailu

Toimintaympäristö

Kasvuvyöhykkeet ja Euroopan laajuinen liikenneverkko Suomessa

Kasvuvyöhykkeiden suuntaa antava vertailu vuorovaikutukseen, vuorovaikutuspotentiaaliin sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvien tekijöiden perusteella.

Tieverkko uuden TEN-T-asetuksen mukaan

Rataverkko uuden TEN-T-asetuksen mukaan

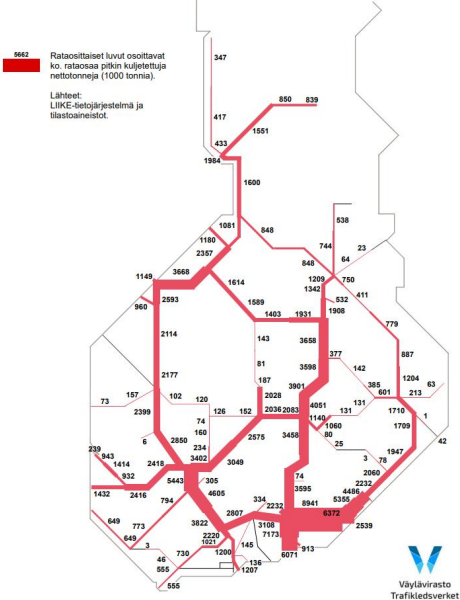
Solmukohdat ja sisävesiverkko uuden TEN-T-asetuksen mukaan

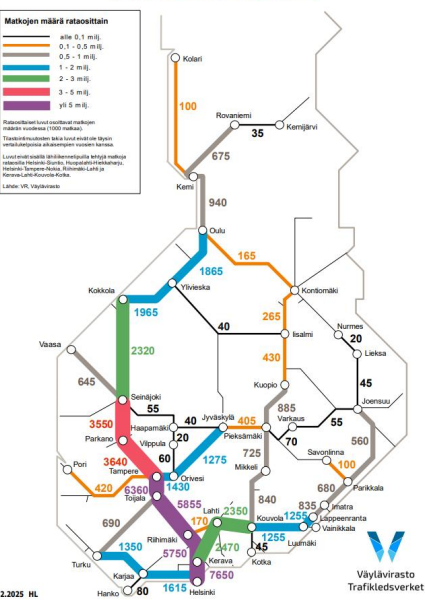
Toimintaympäristö

Liikenne ja liikkuminen

Tavaraliikenteen kuljetusvirrat 2024
Yhteensä 27 miljoonaa tonnia ja 8 miljardia tonnikilometriä

Kaukoliikenteen matkat vuonna 2024
Yhteensä 15,338 milj. matkaa

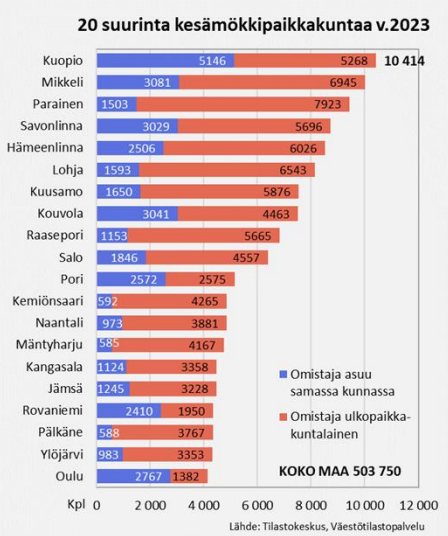
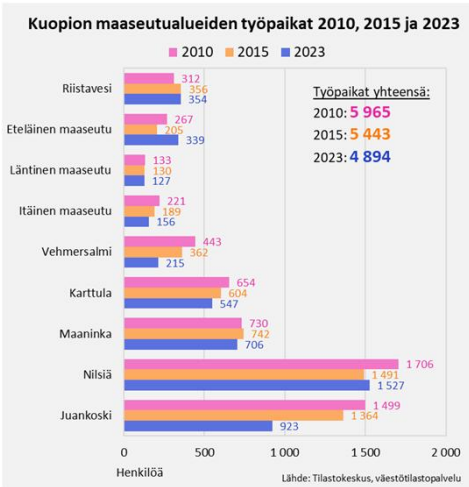
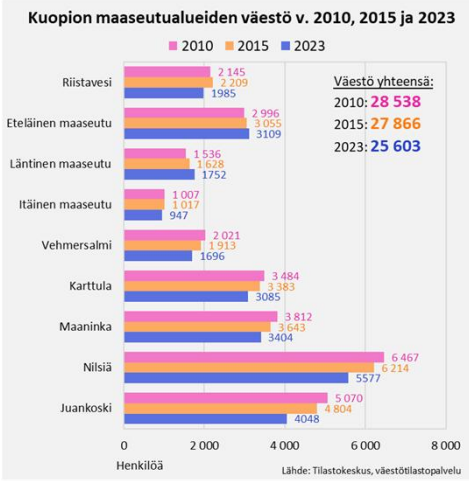
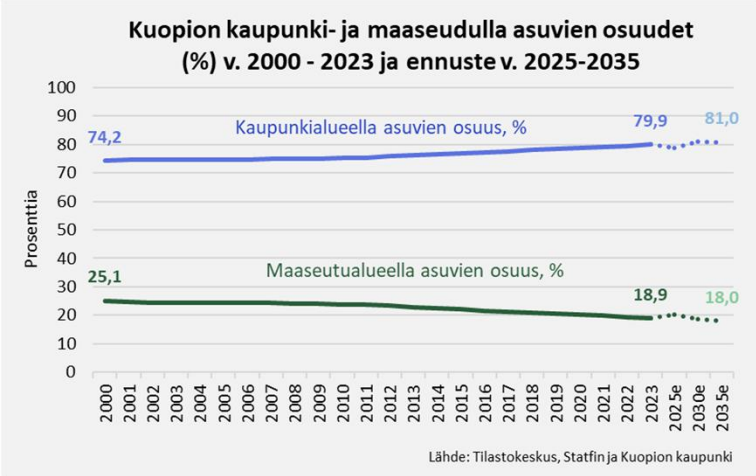

	KOTIMAA			KANSAINVÄLINEN			YHTEENSÄ		
	2010	2024	Muutos% 2010-2024	2010	2024	Muutos% 2010-2024	2010	2024	Muutos% 2010-2024
Helsinki-Vantaa	2 207 638	1 855 143	-16 %	10 664 984	14 453 673	36 %	12 872 622	16 308 816	27 %
Rovaniemi	246 464	527 733	114 %	63 244	420 418	565 %	309 708	948 151	206 %
Oulu	595 438	502 278	-16 %	104 640	77 584	-26 %	700 078	579 862	-17 %
Kittilä	142 197	199 420	40 %	72 179	212 884	195 %	214 376	412 304	92 %
Turku	104 533	6 262	-94 %	252 730	248 752	-2 %	357 263	255 014	-29 %
Ivalo	92 838	177 925	92 %	19 102	71 394	274 %	111 940	249 319	123 %
Vaasa	194 102	99 389	-49 %	92 665	78 203	-16 %	286 767	177 592	-38 %
Tampere-Pirkkala	91 312	5 484	-94 %	526 085	156 263	-70 %	617 397	161 747	-74 %
Kuopio	207 067	109 996	-47 %	46 545	22 268	-52 %	253 612	132 264	-48 %
Kuusamo	68 953	62 318	-10 %	13 544	63 995	372 %	82 497	126 313	53 %
Joensuu	108 618	36 544	-66 %	10 143	3 412	-66 %	118 761	39 956	-66 %
Kajaani	63 980	38 282	-40 %	2 033	1 479	-27 %	66 013	39 761	-40 %
Maarianhamina	36 904	18 793	-49 %	11 768	20 776	77 %	48 672	39 569	-19 %
Kemi-Tornio	95 079	30 638	-68 %	1 483	2 206	49 %	96 562	32 844	-66 %
Kokkola-Pietarsaari	76 979	26 735	-65 %	3 202	4 044	26 %	80 181	30 779	-62 %
Jyväskylä	74 982	22 799	-70 %	13 626	2 966	-78 %	88 608	25 765	-71 %
Pori	36 482	9 034	-75 %	6 703	3 448	-49 %	43 185	12 482	-71 %
Savonlinna	13 007	5 358	-59 %	2 892	1 755	-39 %	15 899	7 113	-55 %
Uti	12	0	-100 %	2	205	10150 %	14	205	1364 %
Enontekiö	848	0	-100 %	15 175	0	-100 %	16 023	0	-100 %
Halli	0	0	0 %	15	0	-100 %	15	0	-100 %
YHTEENSÄ	4 457 433	3 734 131	-16 %	11 922 760	15 845 725	33 %	16 380 193	19 579 856	20 %

Lähde: Finavia, Lentoliikenteen tilastot

Toimintaympäristö

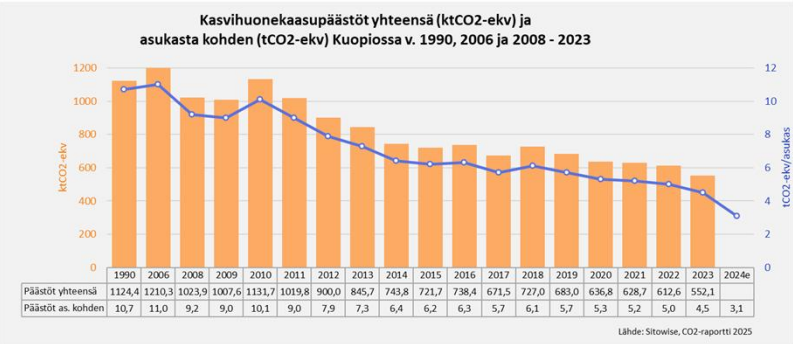
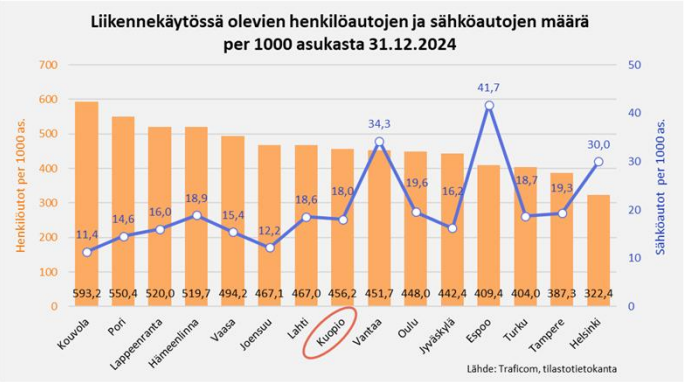
Maaseutu ja vapaa-ajan asuminen

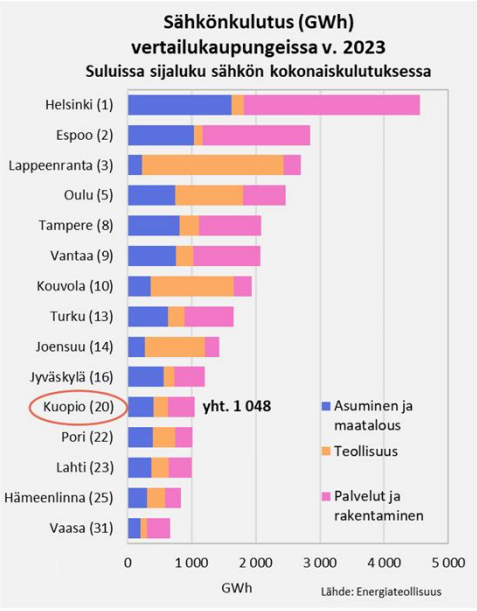
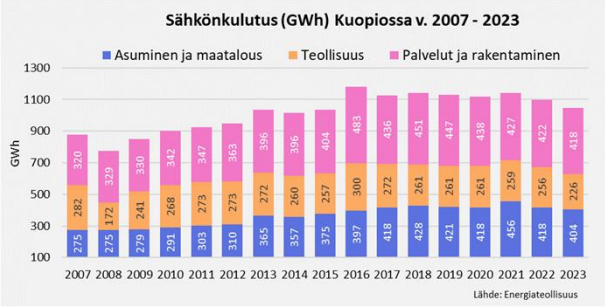
Lisätietoa:
[Kuopion maaseututiedote 2025](#)

Toimintaympäristö

Ympäristö

Lisätietoa:
[Ympäristökertomus 2024](#) ja
[Viksu Kuopio](#)

Alue- ja kuntatalous

Kuopion seutukunnan asukaskohtainen BKT oli 44 870 euroa vuonna 2022 eli selvästi koko maan keskimääräistä (47 898 €) pienempi. 2000-luvulla BKT per asukas on Kuopiossa kuitenkin yli kaksinkertaistunut (+109,6 %) ja taloudellisen hyvinvoinnin kasvu on ollut Kuopiossa koko maan keskimääräistä kasvua (+81,8 %) selvästi nopeampaa.

Yleistä aluetalouden kehitystä kuvaava BTV-indikaattori tiivistää hyvin Kuopion seudun kehityksen. Vuosina v. 2000-2022 Kuopion seudun kehitys on ollut viidenneksi parasta Tampereen, Oulun ja Jyväskylän jälkeen ja viimeisimpien 13 vuoden aikana toiseksi parasta Tampereen jälkeen. Bruttoarvonlisäys ja työllisyys ovat kehittyneet positiivisesti, lähes samassa suhteessa parhaiten kehittyneisiin seutuihin, mutta suhteellinen väestönkasvu on jäänyt isompia vertailuseutuja selvästi heikommaksi. Toimialoitain tarkasteltuna arvonlisäyksen kehitys Kuopiossa on ollut viime vuosina koko maan keskimääräistä kehitystä nopeampaa niin palveluissa, jalostuksessa kuin alkutuotannossa.

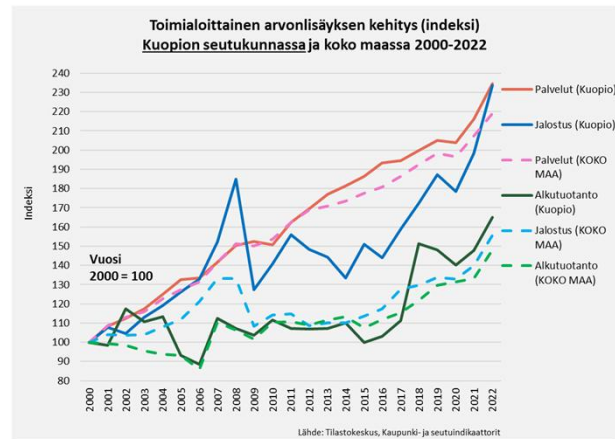
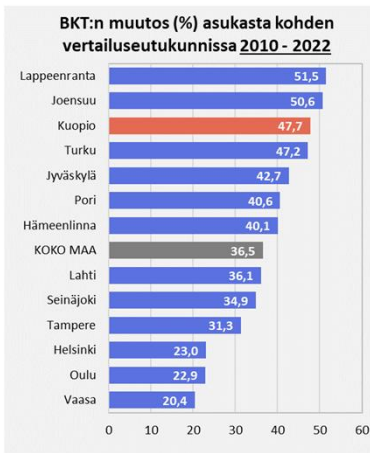
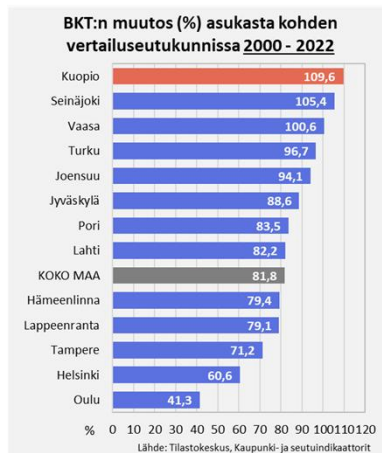
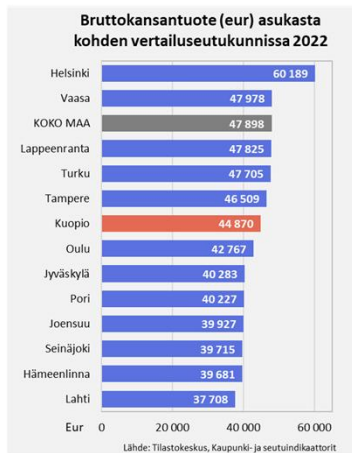
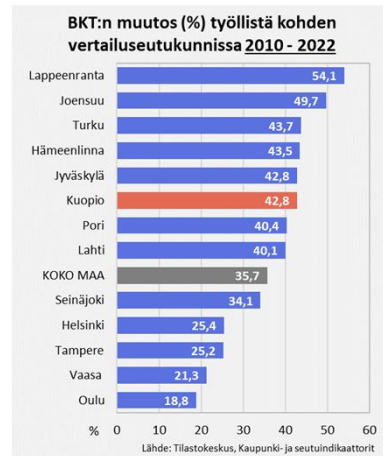
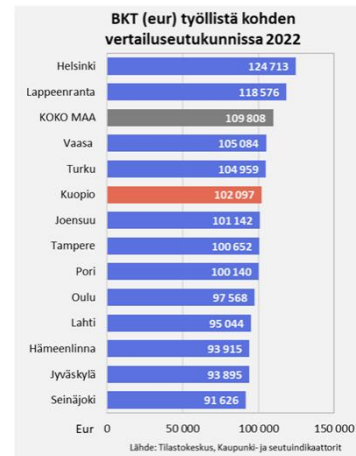
Viimeisen 13 vuoden aikana, v. 2010-2022 yksityisiä investointeja tehtiin Kuopion seudulla asukasluukuun suhteutettuna 6. eniten (7 177 €/as.) ja julkisia investointeja eniten (2 803 €/as.). Suomen vihreitä investointeja ja investointiaikomuksia on tehty Pohjois-Savossa 9.5.2025 tilanteen mukaan kaikista maakunnista 6. vähiten, 1,3906 mrd. euroa. Pohjois-Savossa vihreitä investointeja tai investointiaikomuksia on tehty eniten aurinkovoimaan (300,8 Meur), biojalostamoihin (300 Meur) ja vetyteknologiaan (200 Meur). Vihreisiin investointeihin liittyy paljon epävarmuuksia eivätkä kaikki suunnitelmat tule toteutumaan. Itä-Suomi on jäänyt jälkeen muusta maasta vihreän siirtymän investointien määrässä.

Julkisen talouden epätasapaino tulee jatkumaan tulevina vuosina ja kuntataloutta ja -palveluja haastavat monet eri tekijät. Väestön ikääntyminen, syntyvyyden aleneminen, ikäluokkien koon pieneneminen, maahanmuuton kasvu ja siihen liittyvät epävarmuudet (määrä, suunta, politiikka) ja mm. edellä mainituista asioista johtuva alueellinen eriytyminen vaikuttavat mm. palvelujen tuottamiseen ja palveluverkostoon. Digitalisoituminen ja tekoäly tulevat muuttamaan toimintamalleja ja osaamistarpeita. Ilmastomuutokseen sopeutuminen tulee aiheuttamaan enenevässä määrin kustannuksia. Tehokkaimpia keinoja julkisen velkaantumisen vähentämiseksi ovat työllisyysasteen nosto työttömyyttä alentamalla, julkisen sektorin tuottavuuden lisääminen ja voimakas työperäisen maahanmuuton lisääminen. BKT:n kasvun ja teknologisen kehityksen kautta tapahtuva talouskasvu ei Suomessa riitä julkisen kestävyysvajeen korjaamiseen. Yhtenäiskuntamallista luopuminen on nostettu esille mm. nykyisessä hallitusohjelmassa, mutta selkeä linjaus on edelleen tekemättä.

Alue- ja kuntatalous

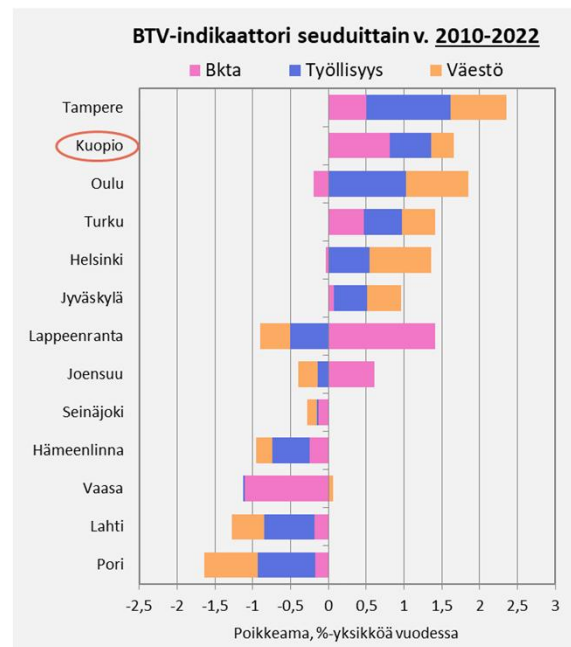
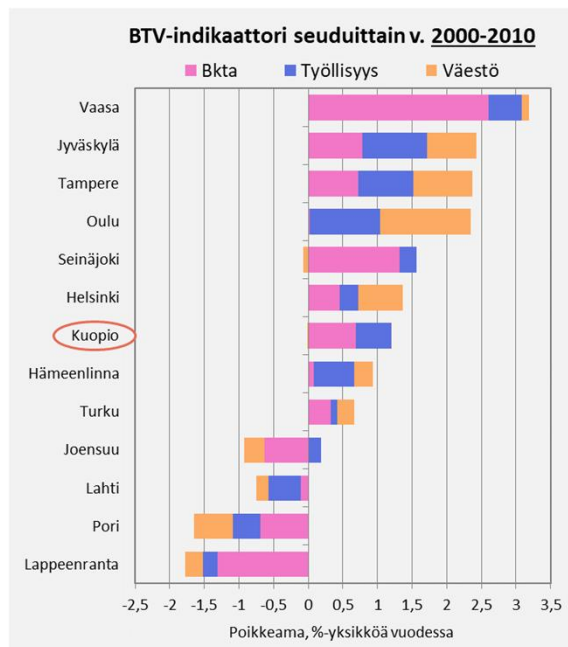
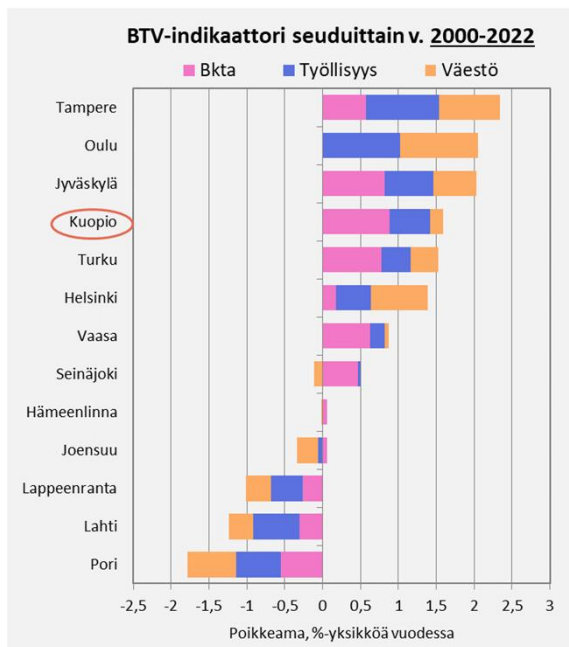
Bruttokansantuote ja toimialoittainen arvonlisäys

Alue- ja kuntatalous

BTV-indikaattori

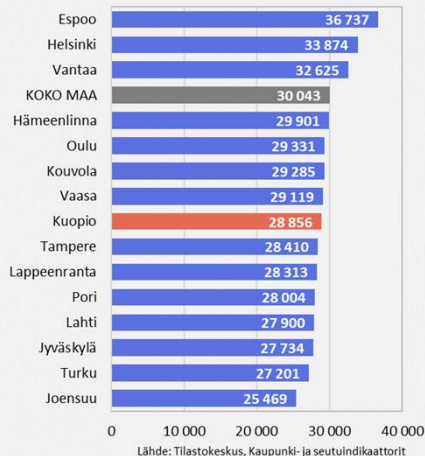
BTV-indikaattori kuvaa yleistä aluekehitystä suhteuttamalla alueen bruttoarvonlisäyksen, työllisten määrän ja väestön muutoksen koko maan keskimääräiseen kehitykseen.

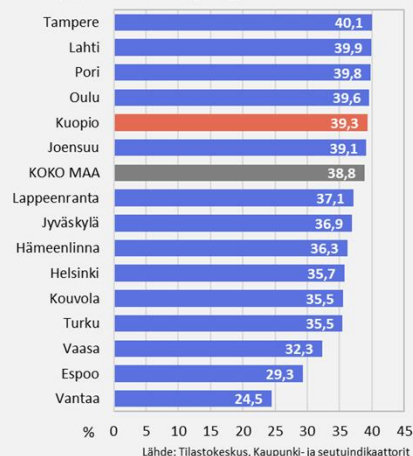
Alue- ja kuntatalous

Tulonsaajien mediaanitulo

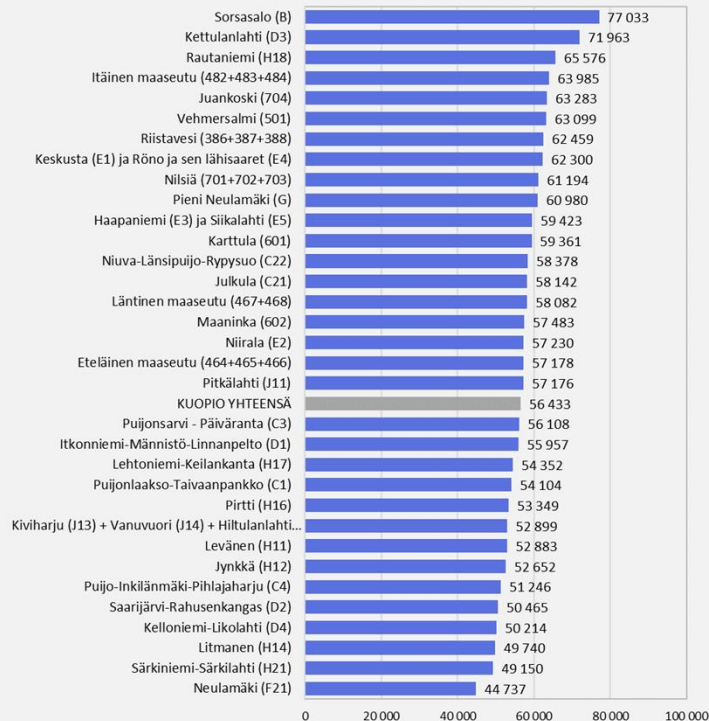
**Tulonsaajien mediaanitulo (eur)
vertailukaupungeissa vuonna 2023**

**Tulonsaajien mediaanitulon muutos
(%) vertailukaupungeissa 2010-2023**

Valtionveronalaiset tulonsaajaa kohti eri alueilla Kuopiossa v. 2022

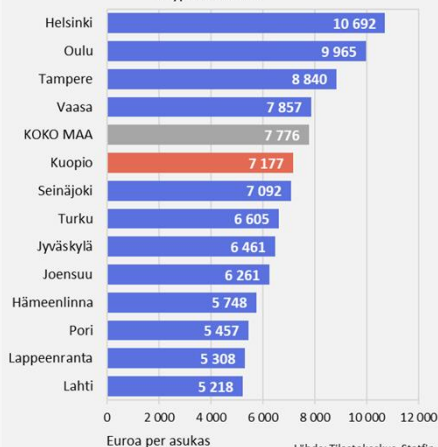

Alue- ja kuntatalous

Investoinnit

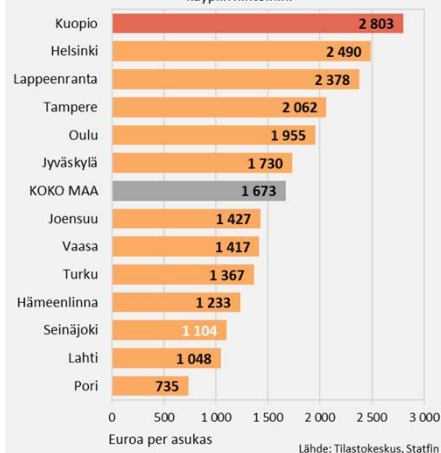
Yksityiset investoinnit (eur/asukas) vertailu-seuduilla v. 2010-2022 keskimäärin/vuosi

Kiinteän pääoman bruttomuodostus, menoina, käypiin hintoihin.

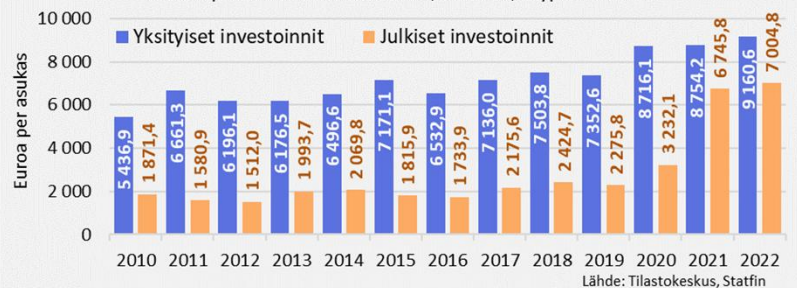
Julkiset investoinnit (eur/asukas) vertailu-seuduilla v. 2010-2022 keskimäärin/vuosi

Kiinteän pääoman bruttomuodostus, menona, käypiin hintoihin.

Yksityiset ja julkiset investoinnit Kuopion seudulla vuosina 2010-2022, euroa per asukas

Kiinteän pääoman bruttomuodostus, menoina, käypiin hintoihin.

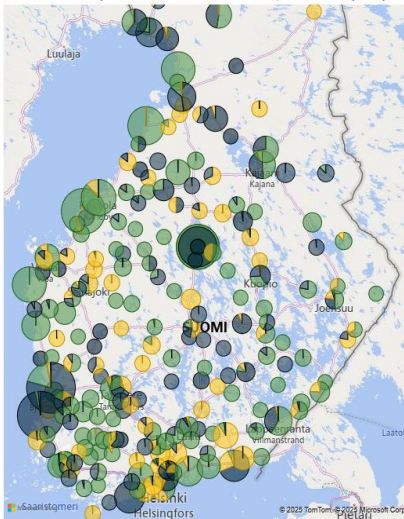
Alue- ja kuntatalous

Vihreät investoinnit

Suomen vihreät investoinnit ja investointiaikamukset (Meur)
Päivitetty 9.4.2025
Lähde: EK, Dataikkuna

Investoinnit paikkakunnittain

Vaihe ● 0. Eisselvitys ● 1. Suunnittelu ● 2. Investointipäätös ● 3. Käynnistys

Investoinnit maakunnittain

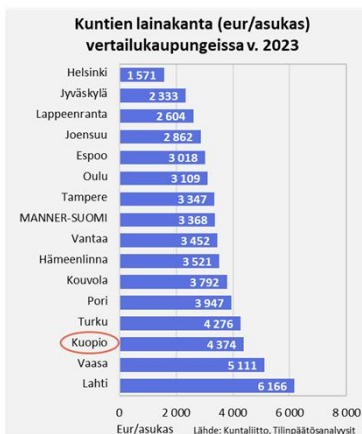
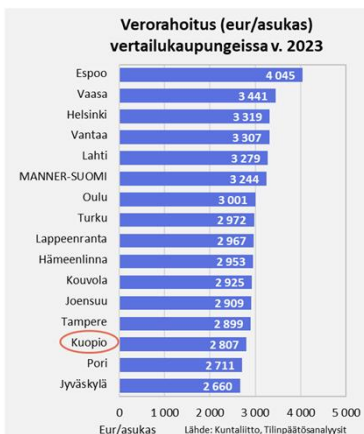
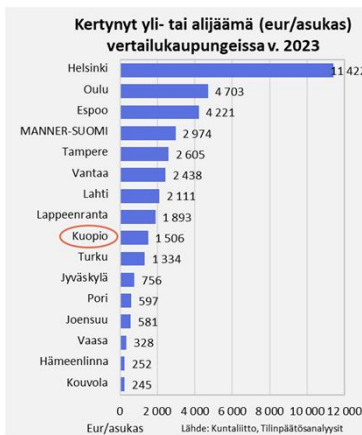
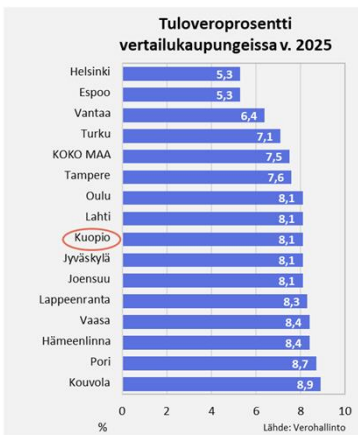
Lisätietoa investoinneista

Päivämäärä	Investoinnin kohde	Investoija	Kunta	Summa (M€)	Työpaikat	Vaihe	Valmistuminen
12.3.2025	Lämmitys	Kuopion Energia	Kuopio	5,4		2. Investointipäätös	2026
16.12.2024	Aurinkovoima	Aurinkokarttu	Kuivovesi			0. Eisselvitys	2026
16.12.2024	Aurinkovoima	Aurinkokarttu	Suonenjoki			1. Suunnittelu	2026
11.12.2024	Aurinkovoima	Myrsky Energia	Kuivovesi			1. Suunnittelu	
21.11.2024	Vety	EIT InnoEnergy	Kuopio	200,0		0. Eisselvitys	2030
8.11.2024	Akkuteknologiat	Skeleton Technologies	Varkaus	2,5		1. Suunnittelu	2025
3.10.2024	Lämmitys	Savon Voima	Keltele	1,0		2. Investointipäätös	2025
12.9.2024	Aurinkovoima	3Flash Finland Oy	Joroinen			0. Eisselvitys	
11.9.2024	Biojalostamo	Flying Forest	Ilämi	300,0		0. Eisselvitys	
4.9.2024	Biokaasu	Niakkalohi Oy:n ja PaRAS Aqua	Tervo	2,0		1. Suunnittelu	
30.8.2024	Energiavarasto	Biosolar	Sillinjärvi	20,0		2. Investointipäätös	2025
18.7.2024	Ydinvoima	Kuopion Energia	Kuopio	150,0		1. Suunnittelu	2035
28.5.2024	Muut	Valio	Lapinlahti	60,0		2. Investointipäätös	2026
23.5.2024	Biotuotteet	Keltele Timber	Keltele	40,0		2. Investointipäätös	2026
16.5.2024	Biokaasu	Stt	Ilämi			1. Suunnittelu	2025
29.2.2024	Biokaasu	Kattaan Voima (Vieremän Lämpö ja...)	Vieremä			3. Käynnistys	2024
29.2.2024	Biokaasu	Vieremän Lämpö ja Vesi Oy	Vieremä	23,6	25	1. Suunnittelu	2026
22.1.2024	Aurinkovoima	Skarta Energy Oy	Kuopio			1. Suunnittelu	
15.12.2023	Aurinkovoima	Ilmatar	Keltele	48,0		1. Suunnittelu	2027
7.12.2023	Biokaasu	Suomen Lantakaasu Oy	Lapinlahti	4,5		1. Suunnittelu	2026
7.12.2023	Biokaasu	Suomen Lantakaasu Oy	Sonkajärvi	4,5		1. Suunnittelu	2026
16.11.2023	Aurinkovoima	Energiequelle	Joroinen	26,0	110	1. Suunnittelu	2025
2.10.2023	Fossiilisten korvaaminen	Puljo Peak	Kuopio			3. Käynnistys	2023
28.9.2023	Lämmitys	Savon Voima	Ilämi	6,5		3. Käynnistys	2023
13.9.2023	Aurinkovoima	Keski-Savon Jätehuolto	Leppävirta			1. Suunnittelu	
15.6.2023	Aurinkovoima	Ilmatar	Joroinen	138,0		1. Suunnittelu	2027
29.3.2023	Biokaasu	Weman Tatu	Lapinlahti	1,0	2	3. Käynnistys	2024
23.1.2023	Aurinkovoima	Neova	Suonenjoki			1. Suunnittelu	2025
25.10.2022	Aurinkovoima	Neova	Suonenjoki			1. Suunnittelu	2025
24.10.2022	Fossiilisten korvaaminen	Valio	Lapinlahti			3. Käynnistys	2022
8.9.2022	Aurinkovoima	Taalen Energia	Joroinen	85,8	112	2. Investointipäätös	2026
5.7.2022	Biokaasu	Vieremän Lämpö ja Vesi Oy	Vieremä	2,4		3. Käynnistys	2023
1.6.2022	Aurinkovoima	Ilmatar	Joroinen	3,0		3. Käynnistys	2023
21.3.2022	Biokaasu	Wega Group Oy	Leppävirta	40,0	50	1. Suunnittelu	2026
9.3.2022	Biokaasu	Suomen Lantakaasu Oy	Kuivovesi	80,0	250	2. Investointipäätös	2026
2.11.2021	Bioenergia	Store Enso	Varkaus	3,3		3. Käynnistys	2022
23.6.2021	Biotuotteet	Mondi Powerlute	Kuopio	125,0		3. Käynnistys	2024
16.9.2020	Biokaasu	Gasum	Kuopio	18,0		1. Suunnittelu	2025

Alue- ja kuntatalous

Kuntatalous

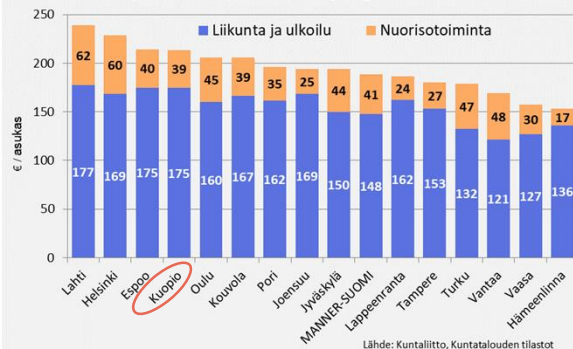
"Kuntien eriytymiskehitys tulee näkymään paitsi, väestökehityksessä, myös taloudessa, rahoituksessa, palveluiden ja henkilöstön saatavuudessa, elinkeinorakenteissa ja demokratian toteutumisessa."

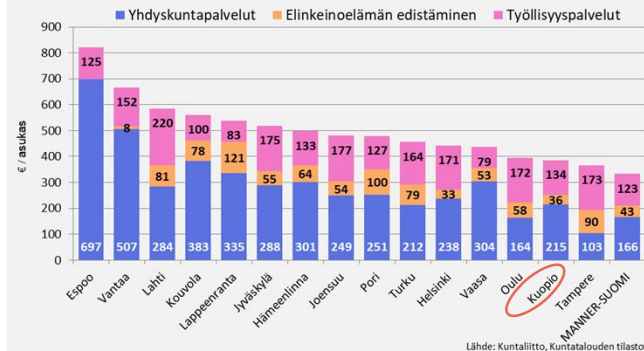
Alue- ja kuntatalous

Kuntapalvelut

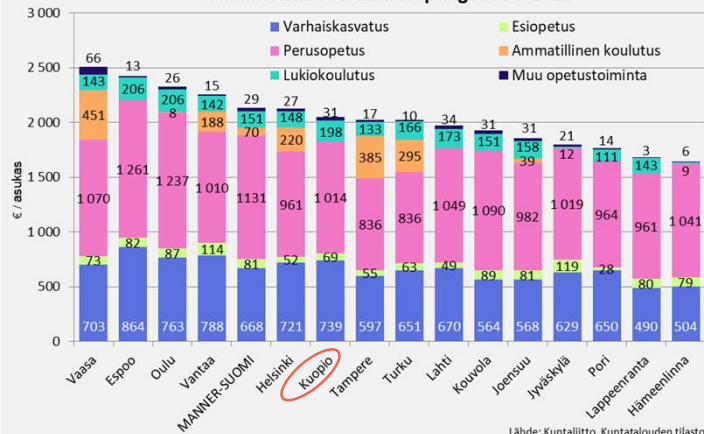
Liikunnan ja ulkoilun sekä nuorisotoiminnan nettokustannukset (eur/asukas) vertailukaupungeissa v. 2023

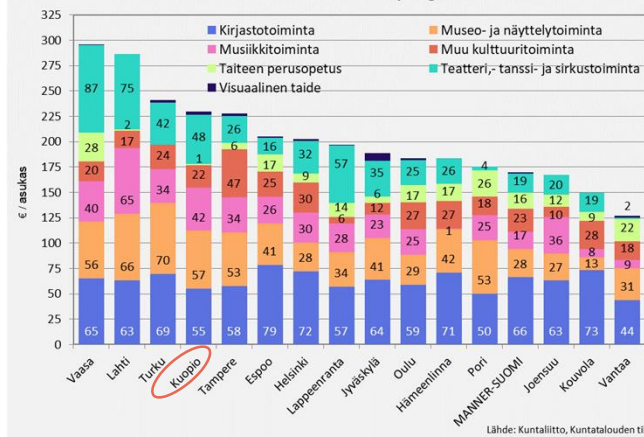
Yhdyskunta-, elinkeino- ja työllisyyspalvelutoiminnan nettokustannukset (eur/asukas) vertailukaupungeissa v. 2023

Opetuspalvelutuotannon nettokustannukset (eur/asukas) toiminnoittain vertailukaupungeissa v. 2023

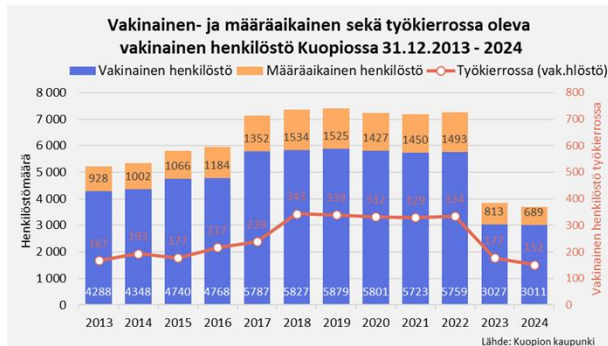

Kulttuuripalvelutuotannon nettokustannukset (eur/asukas) toiminnoittain vertailukaupungeissa v. 2023

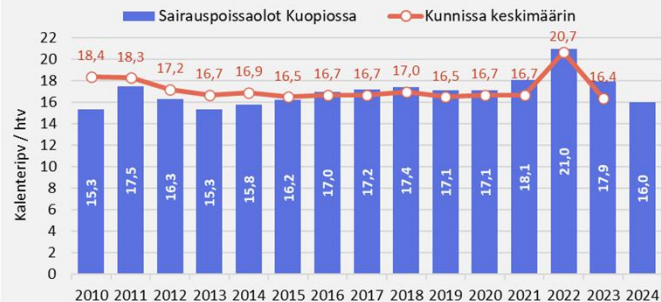

Alue- ja kuntatalous

Kuopion kaupunki - henkilöstötunnusluvut

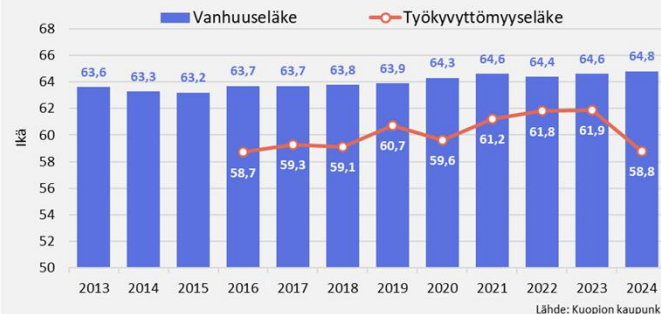

Sairauspoissaolot (kal.pv/htv) Kuopiossa ja kunnissa keskimäärin

Lähde: Kuopion kaupunki, henkilöstökertomukset 2010-2024 ja TTL

Keskimääräinen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisikä Kuopiossa v. 2013 - 2024

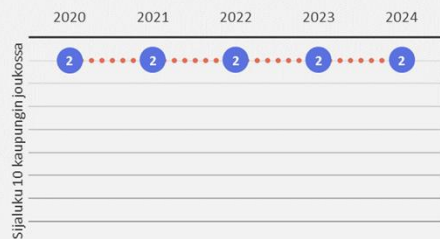

Lue lisää: [Henkilöstökertomukset](#)

Muut tutkimukset

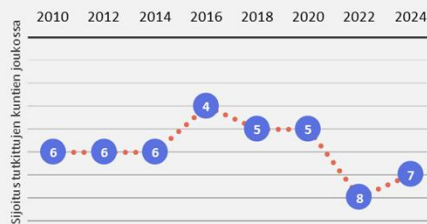
Imago ja vetovoima

T-Media: Kaupunkien Vetovoima & Vaikutus -tutkimus, Kuopion kaupunki

Lähde: T-Media, Kaupunkien Vetovoima & Pitovoima -tutkimukset 2020-2024

Taloustutkimus: Muuttohalukkuus Suomessa -tutkimus, Kuopion kaupunki

Lähde: Taloustutkimus, Muuttohalukkuus Suomessa -tutkimukset 2010-2024

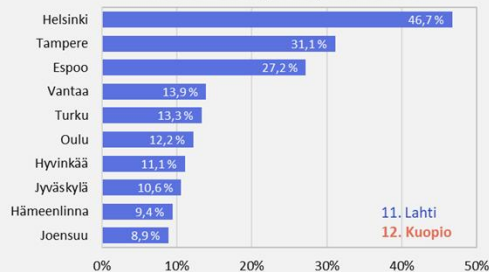
Taloustutkimus: Kuntien imago-tutkimus

Kuopion kaupungin sijoitus parhaimpien yleisarvosanan saaneiden yli 30 000 asukkaan kuntien joukossa

Lähde: Taloustutkimus, Kuntien imago -tutkimukset 2016-2024

Top 10 kaupunkia työskennellä ja asua korkeakouluopiskelijoille v. 2024

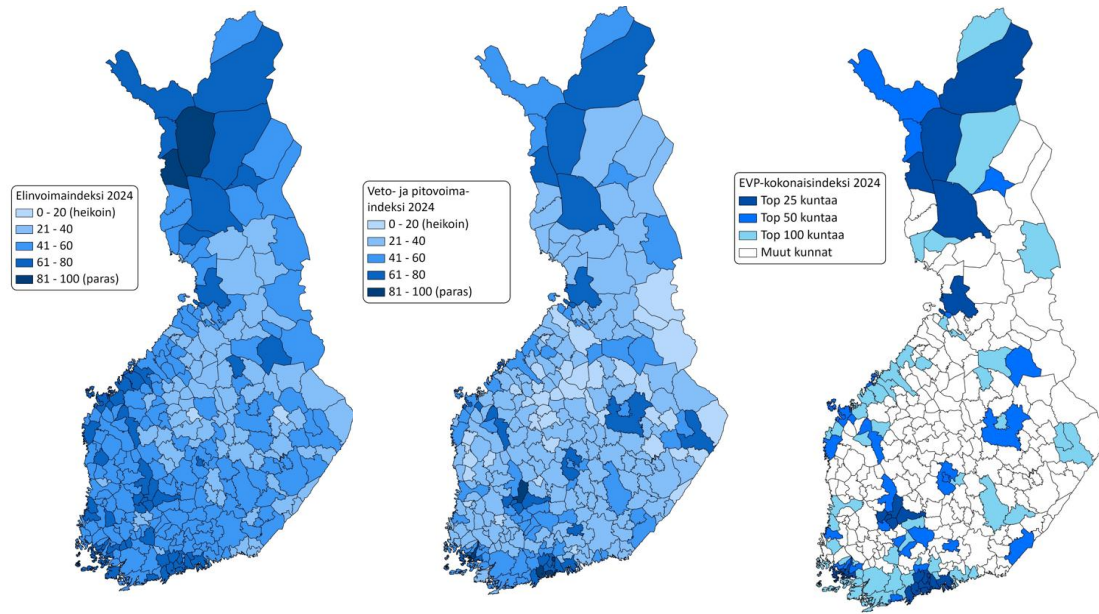

Lähde: Future Place Leadership, Talent City Index Suomi 2024

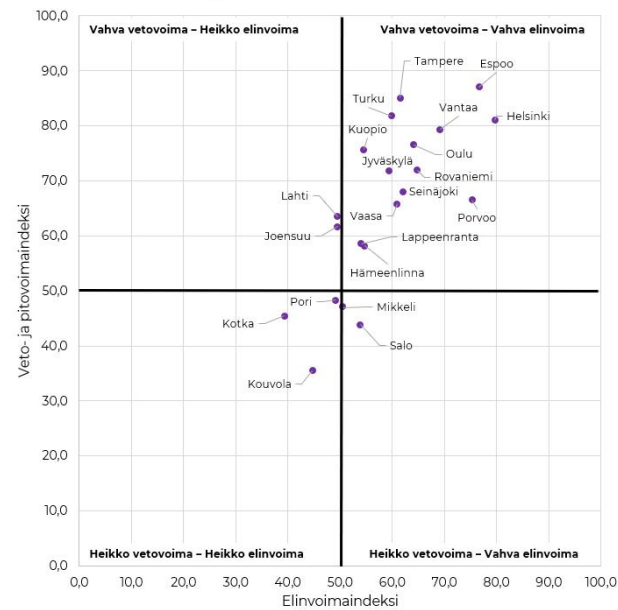
Muut tutkimukset

EVP-indeksi (MDI)

"Alueellista epätasapainoisuutta kuvaa se, että Itä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja keski-Suomen kunnista 100:n korkeimman EVP-indeksin joukkoon ylsivät pääsääntöisesti vain yksittäiset suuret kaupungit, kuten Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta ja osa niiden kehikunnista."

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä

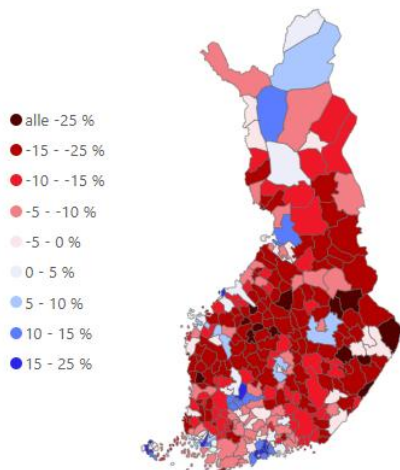

Lähde ja lisätietoa: [MDI ja FCG \(2025\). Alueelliset elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaerot Manner-Suomen kunnissa.](#)

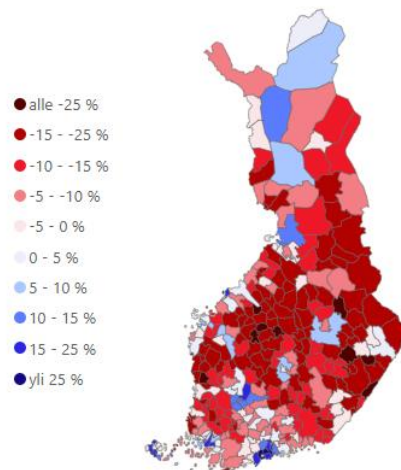
Muut tutkimukset

Väestöennuste 2024 (MDI)

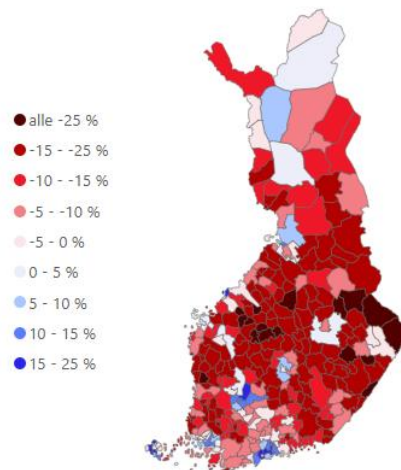
Väestönkehitys perusuraskenaariossa
2023-2040

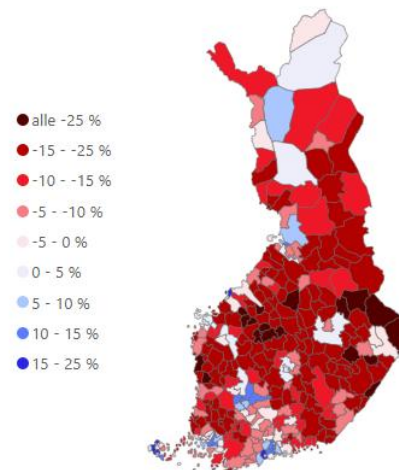
Väestönkehitys korkean maahanmuuton
skenaariossa 2023-2040

Väestönkehitys vähäisen maahanmuuton
skenaariossa 2023-2040

Väestönkehitys hyvin vähäisen
maahanmuuton skenaariossa 2023-2040

Lähde ja lisätietoa: [MDI:n vuoden 2024 väestöennuste](#)

Lähteet ja lisätietoa:

- [Business Finland 2025. Dashboard.](#)
- [Elinkeinoelämän keskusliitto 2025. Kuntaranking-tulokset 12.2.2025.](#)
- [Elinkeinoelämän keskusliitto 2025. Suomen vihreät investoinnit – dataikkuna.](#)
- [European Comission 2025. Horizon dashboard. R&I Country profiles.](#)
- [Finavia 2025. Liikennetilastot.](#)
- [Future Place Leadership 2024. Talent City Index Suomi 2024.](#)
- [Kuntaliitto 2025. Valtionosuuslaskelmat.](#)
- [Kuntaliitto 2025. Kuntatalouden tilastot.](#)
- [Kuopion kaupunki 2024. Kuopion ulkomaalaiset ja vieraskieliset 2023 – tilastotiedote 27.5.2024.](#)
- [Kuopion kaupunki 2025. Kuopion maaseututiedote 2025 – Tilastotietoa Kuopion maaseutualueista 18.2.2025.](#)
- [Kuopion kaupunki 2025. Kuopion väestönkehitys ja väestöennuste. Ennuste vuoteen 2040 ja suunnittelualueittain vuoteen 2035.](#)
- [MDI 2024. MDI:n vuoden 2024 väestöennuste.](#)
- [MDI ja FCG 2025. Alueelliset elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaerot Manner-Suomen kunnissa.](#)
- [Opetus- ja kulttuuriministeriö & Opetushallitus 2025. Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen.](#)
- [Suomen ympäristökeskus 2024. Alueidenkäytön kehityskuva.](#)
- [Suomen Yrittäjät 2025. Kuntabarometri 2024.](#)
- [Taloustutkimus Oy 2024. Muuttohalukkuus Suomessa -tutkimus.](#)
- [Taloustutkimus Oy 2023. Kuntien imago 2023. Yrityspäättäjien näkemykset kunnista toimintaympäristönä. Tutkimusraportti, Kuopio.](#)
- [THL 2025. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi](#)
- [Tilastokeskus 2025a. StatFin-tilastotietokanta.](#)
- [Tilastokeskus 2025b. Kaupunki- ja seutuindikaattorit – tietokanta.](#)
- [Tilastokeskus 2025c. Väestötilastopalvelu.](#)
- [THL. Kansallinen terveysindeksi 2020-2022.](#)
- [T-Media 2024. Kaupunkien Vetovoima&Pitovoima-tutkimus.](#)
- [TTL 2025. Työelämä tieto. Sairauspoissaolot kunnissa.](#)
- [Työ- ja elinkeinoministeriö 2025. Työttömyystietojen kuntapohjaiset vuosikeskiarvot 2005-2025.](#)
- [Verohallinto 2025. Kuntien ja seurakuntien tuloveroprosentit vuonna 2025.](#)
- [Visit Finland 2025. Rudolf-tilastotietokanta.](#)
- [Väylävirasto 2025a. Tilastot.](#)
- [Väylävirasto 2025b. Euroopan laajuinen liikenneverkko TEN-T](#)

Valokuvat:

- Kuva 1 (Etusivu): Vicente Serra 2018
- Kuva 2 (Tilastotarkastelun osa-alueet): Vicente Serra 2022
- Kuva 3 (Väestö): Vicente Serra 2023
- Kuva 4 (Työllisyys): Tiina Kilvensalmi 2023
- Kuva 5 (Yritystoiminta): Vicente Serra 2019
- Kuva 6 (Osaaminen ja TKI-toiminta): Vicente Serra 2012
- Kuva 7 (Toimintaympäristö): Vicente Serra 2016
- Kuva 8 (Kunta- ja aluetalous): Vicente Serra
- Kuva 9 (Muut tutkimukset): Vicente Serra 2023